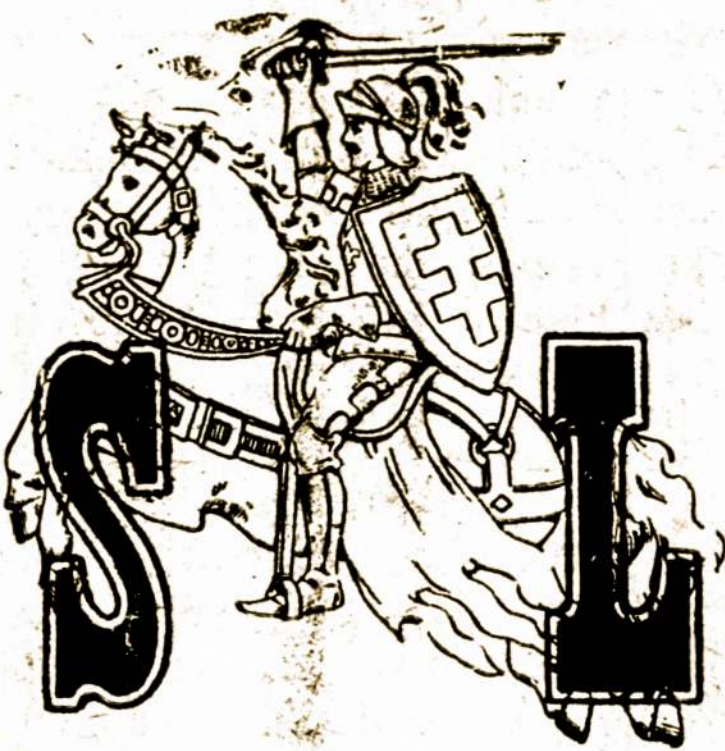

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 25

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 21 d. Birželio (June), 1923 m.

KAINA 5 CENTAI.

Vol. IX.

BUVĖS BULGARIJOS PRIEMERAS STOMBOLSKI TAPO NUŽUDYTAS. KILA NAMINĖ KARĖ. IŠ ČIA GRUMOJA BALKANAMS KARĖS PAVOJUS

Etna kalno vulkanas pradėjo veikimą ir lava skandina visas aplinkes. Anglai suėmė turkų laivą su ginklais. Danzigas veja lenkus laukan. Tautų Lyga eis taikyt Danzigą su Lenkija. Danija pripažino Rusiją. Hinijos prezidentas pabėgo nuo savo vietos. Mussolini pavarė iš darbo 2464 darbininkus

BAUDZIAMASIS LIETUVIS DAKTARAS.

Newark, N. J. Čia jau anksčiau buvo teismo pasmerkta dr. Kaškevičius už nelegalias operacijas, nuo 8 iki 21 m. kalėjimu ir palikta laiką pavolimui apeliacijos. Prasius laikui, ir apeliacijos nepadavus, dabar daktaras Kaškevičius tapo išgelbentas į Trentono kalėjimą.

Daktaras Kaškevičius buvo vienas iš senesnių lietuvių daktarų, ir buvo SLA. apšvietos komisijoje. Galima tikėtis, kad po kokių metų, padaręs prizadus jis iš kalėjimo bus paleistas.

STOMBOLSKIS TAPO NUŠAUTAS.

Sofia, Bulgarijoj. Buvęs priemeris Stambolski, kuris pabėgo vedamas į kalėjimą, su savo tarnais turai ukininkų buvo užsidaręs Sumla tvirtovėlėje, bet emus ją supt macedonų buriams, jis iš tvirtovėlės važiavo mobilizuotis sau ukininkų armiją, vienok nepasisekė, nes arti savo tėviškės Slavovica, tapo nušautas, gi jo tarnai ir buris ukininkų, kurie jį gynė, pabėgo Rumunijon, kur prie rubežiaus juos nuginklavo.

VERS DANZIGĄ NUSILENKŲ LENKIJAI.

Geneva, Šveicarijoj. Sugrižęs iš Lenkijos tautų lygos sekretorius Drumond į teikė skundų komisijai raštą, kuriuomi reikalaujama tautų lygos priverst Danzigą nusilenkt prieš Lenkiją ir pildyt visus jos reikalavimus, nes toki pasielgimai, kuriais dabar Danzigas vaduojasi, yra priešingi Versaliaus sutarčiai.

DANZIGAS VEJA LAUKAN LENKUS.

Varšava, Lenkijoje. Dalykai tarp Lenkijos ir Danzigo vis labiau blogėja. Neseniai Lenkijai protestavus prieš Danzigo valdžią už lenkų spaudimą, dabar lyg vieton atsakymo į tą protestą, Danzigo senatas prisakė išvaryt 100 naujų lenkų darbininkų. Tautų lygos sekretorius Drumond mėgino lenkus užtart, bet Danzigas visai nieko ne atsako.

BULGARIJOJ RENGIASI KARĖ.

Varna, Bulgarijoj. Nužudžius priemerą Stambolskį Bulgarijoj rengiasi naminė karė. Ukininkai visais pašaliais ginkluojasi, kad at-

keršijus už savo pono nužudymą. Valdžia pradeda mobilizuot kariumenę, nes jaučia neužteksiant 10 tukstančių kareivių, kurie dabar yra prie ginklo. Turkija gabena savo kariumenę prie rubežiaus, gi Grekija daro tą patį. Rumunija prie rubežiaus gabena ir artileriją. Rodosi, kad visi Balkanai rengiasi karėn.

DIDELĖ PANIKA DEL VULKANO ATSIVĖRIMO.

Cantania, Italijoj. Ant Etna kalno, vieton atsivėrimo senojo kratero, netoli to atsivėrė naujas, kartu einant ir žemės drebėjimui. Lava užliejo visas aplinkes, vietomis net iki 90 mylių nuo kratero, iki 30 pėdų gylumo. Aplinkiniai kaimai lavos jau sunaikinta. Apie 30,000 pabėgėlių, netekusių pastogės, bėga į šiaurę, gelbėdami savo gyvastis.

KRIZIS BELGIJOS VALDŽIOJE.

Brussels, Belgijoj. Ant galo jau ir Belgijos valdžioje apsireiškė krizis, kuriam pradžia davė ginčai senate už įvedimą francuzų kalbos Ghent universitete, greta flemitų kalbos. Tas klausimas jau buvo paralamente išrištas, bet senatas atmetė, ir iš to kilo ginčai senate tarp flemitų ir francuzų simpatikų, o ginčams galo nesimatant, rezignavo visas ministerių gabinetas.

IR POINCAIRUI JAU NESISEKA.

London, Anglijoj. Anglijos valdžiai pasiuntus Francuzijai patarimą nusileist Vokietijai, Poincair su tuom patarimu išbėgiojęs visas savo valdžios įstaigas ir niekeno nesubartas, kvietė Belgiją, kad ta prisidėtų prie šiurkštaus atsakymo Anglijai, bet tuomkart Belgijoj suiro gabinetas, tada vienas atrėžė Anglijai, kad Vokietijai nusileist negalima.

SUGAVO TURKIJOS LAIVĄ SU AMUNICIJA.

Konstantinopol, Turkijoj. Anglijos mušio laivas "Splendid" Marmoro jūrose sugavo turkišką laivą, gabenantį amuniciją ir ginklus iš Tracijos į Mudaną. Patyrinėjus dalyką pasirodė, kad turkai ruošiasi vėl karėn su Grekija, neatsižvelgiant į tai, kad karė savo laiku tapo pertraukta ir Lausanos konferencija dar nepasibaigusi.

PERKUNAS UŽDEGĖ ALIEJAUS REFINERIJĄ

Pittsburgh, Pa. Perkunas uždegė aliejaus refineriją "Atlantic Refining Co." Liepsnos greitai apėmė visas aliejaus sanplynas ir gaisras išsiplatino ant visų trijų blykų per keturis bliokus. Atvykę gaisrininkai per tris dienas pylė vandeni, bet gaisras nesidavė suvaldyt, kol aliejus išdegė. Nuo teskančio aliejaus keliatas gaisrininkų apdegė.

VOKIETIJOJ RUOŠIASI ABELNAS STRAIKAS.

Berlin, Vokietijoj. Nuopusius markės kursui iki 160,000 už vieną Suvienytų Valstijų doliarį, darbininkų organizacijose kalbama apie surengimą abelon darbininkų straikos, kad priverstus valdžią leist didesnės vertės pinigus, kadangi dabar negalima nieko nusipirkt, ir dar vis markės kursas eina žemyn, ir valdžia tuomi visai nesirupinanti.

KOVA POLICISTŲ SU HINAIŠ.

Boston, Mass. Praėjusioj nedėlioj eskadronas policistų darė kratas hinaiš apgyventoje miesto dalyje, įėjškant opiumo. Jong Wong namuose kilo kova, kurioje sužeista trys policistai. Kad policistų buvo viršus, nė vieno hinų jau ne buvo. At-rasta daug opiumo ir areštuota namų šeimininkas. Kitose vietose suimta 11 hinų ir daugybė opiumo.

ŽYDŲ DUOSNUMAS TAUTOS REIKALAMS.

Baltimore, Md. Per praėjusius du metus Suvienytose Valstijose gyvenanti žydai sudėjo Palestinoj įkurimui žydų kolonijų šešis milijonus doliarų, ir Palestinos reikalams įsteigtas fondas dar smulkiais aukomis surinko tam pačiam reikalui keturis milijonus ir du šimtu penkias dešimtis tukstančių.

BULGARIJOS RADIKALŲ BRUŽDĖJIMAS.

Sofia, Bulgarijoj. Radikalškasis elementas išleido atsisaukimą į "tikruosius bulgarus", kviečiantį prie sukūrimo revoliucijos nuvertimo Miestuose ir miesteliuose tokios pat įtalpos plakatais aplipdinta sienos ir tvoros. Plakatuose dar pasakyta, kad tik radikalai gali išgelbēt valstybę iš pavojaus.

DANIJA PRIPAŽINO RUSIJĄ.

Kopenhagen, Danijoj. Abu Danijos parlamento šutai didele didžiūma balsų pripažino Rusijos dabartinę valdžią ir patvirtino sutartį prekybos reikaluose. Kitais sakant, Danija pripažino Rusiją "de fakto".

PROHIBICIJOS KOVA SU KONTRABANDA.

Atlantic City, N. J. Čia kilo kova tarp prohibicijos agentų ir kontrabandininkų, kurie laiveliais gabeno į pakraštį jurių degtinę. Agentai motoriniais laiveliais vydamiesi kontrabandininkus šaudė iš automatiškų revolverių, gi bėgantieji kontrabandininkai savo priesams atsakė tuom patim, ir visu smarkumų paleidę savo valtis betgi pasislėpė miglose.

APMETĖ KLANUS KIAUŠINIAIS.

Bloomfield, N. J. Čia pasirengė skaitlingą parodą višiams jau žinomi Ku-Klux klanai, kurių parodoje dalyvavo suvirš 600, apsaugę tik baltomis marškomis, be maskų. Prasidėjus parodai, tuojaus atsirado minios pėkščių ir automobiliais važiuojančių, kurie metė į klanus kiaušiniais ir supuvusiais obuoliais, kiti bandė net prišokę nutraukt maršką, bet tas ne pavyko.

PRAGYVENIMAS BRANGSTA TOLIAU.

Washington, D. C. Sulyg surinktų žinių darbų ministerijos, pasirodo, kad pragyvenimas penkiasdešimtis viename mieste per vieną mėnesį pabrango iki vienai dvidešimtai daliai nuošimčio. Didžiausis brangumas tai Philadelphiaj, kur mėnesio bėgyj viskas pašoko keturiais nuošimčiais. Vienu nuošimčiu pašoko Baltimorėj, Bridgeporte, Butte, Clevelande, Detroite, Los Angele, Louisvillėj, Milwaukėj, Norfolkje, St. Paule, San Franciske ir Washingtonė.

LĖKS PRIE ŠIAURĖS ŽEMGALIO.

London, Anglijoj. Komandieras F. Wild rengiasi kelionėn prie šiaurinio žemgalio, kurią jis atliks orlaiviu. Duodant patėmijimus, kad arti žemgalio atmosfera yra tiršta ir todėl nelengva ji orlaiviu praskirt, jis atsako, kad parsieis leistis visai žemai. Del klimato jis irgi nesiba-

do ir tikrina, kad kelionė atlikt jam pasiseks. Prie to jis dar tikisi surast ir ir naujas salas ledų vandenynė.

NOREJO BUT NUŽUDYTA ELEKTROS KEDEJE.

Nashville, Tenn. Andreta Barnett, 28 metų amžiaus, parašė laišką valstijos gubernatoriui, prašydama, kad leistų ją nužudyt elektros kedėje, arba numuodyt. Gubernatorius Peay jos prašymą atmetė. Tada ji peiliu perdūrė sau krutinę, pirmiau parašius gubernatoriui antrą laišką, kuriame pasakyta: "Aš sergu jau nuo kelių metų, negaliu pagyt ir nenoriu todėl ilgiau gyvent. Sudie".

PRIEMERAS ATLEIDŽIA DARBININKUS.

Roma, Italijoj. Italijos priemeris Mussolini paleido iš darbo prie geležinkelių, 2464 darbininkus ir dar žadama paleist daugiau. Visi toki darbininkai neva netinca jau prie darbo dėl vėlyvo amžiaus ir kitokių kliučių, bet užrubežiniai korespondentai tiki, kad jie atleidžiami nuo darbo tik todėl, kad nepriklauso facistų partijai.

BUVO PALIUOSUOTA IR VĖL PAKLIUVO.

Muskegan, Mich. Tula O-na Hozer praėjusioj žiemoj buvo teismo pasmerkta ilgam terminui kalėjimam užtai, kad ji dirbo ir pardavinėjo degtinę. Jai kreipusis į prez. Hardingą, tas liepė ją paleist ir jai eit namo dabot 11 savo vaikų. Parėjęs ji namo vėl ėmėsi savo amato, ir dabar pakliuvusi jį jau ne išsisuko nuo kalėjimo.

RUSIJA SULAIKĖ S. V. LAIVUS.

Nome, Alaska. Parvykęs čia šiaurinė Amerikos misisionierių vadas, kunigas Hojer papasakojo, kad Sibėrijos vandenuose Rusijos valdininkai sulaike Suvienytų Valstijų priklybos laivus "Silver", "Wave", "Iskum" ir "Belinda", kurie buvo ten nuplaukę iš Tacoma, Wash. Jų igulos tapo areštuotos už peržengimą Rusijos priklybos įstatymų, tik nepasakyta kokių.

VOKIETIJOJ PROTESTAS.

Washington, D. C. Vokietijos valdžia atsiumtė Suvienytoms Valstijoms protestą

LIETUVOS SEIMO ATSTOVAI.

Ambrazaitis Kaz., veikėjas Alieliunas Tad. darbininkas Bistras Leo. universit. doc. Budzynskis Vikt. ukininkas Dagilis Juozas, kunigas Beržinskas Vikt., šaltkalvis Butkys Adolfas, juristas Brudnis Aizikas, Zyd.C.B.D. parašė laišką valstijos gubernatoriui, prašydama, kad leistų ją nužudyt elektros kedėje, arba numuodyt. Gubernatorius Peay jos prašymą atmetė. Tada ji peiliu perdūrė sau krutinę, pirmiau parašius gubernatoriui antrą laišką, kuriame pasakyta: "Aš sergu jau nuo kelių metų, negaliu pagyt ir nenoriu todėl ilgiau gyvent. Sudie".

ir prašo jį perduot Francuzijai. Protestuojama prieš Francuzijos kariumenės sauvale, kuri uždėjo multo mokesčius netik okupuotoj Ruhro provincijoje, bet ir tose kolonijose, kurias ji užima nelegaliskai, ir ten apkrauja gyventojus mokesčiais už valgomus daiktus. Proteste reikalaujama, kad Francuzija sudraugų savo kariumenę nuo tokių sauvaliavimų.

MUŠTYNĖS STRAIKIERIŲ SU STRAIKLAUŽIAIS.

Brockton, Mass. Čia iškilo muštynės tarpe straiķierių ir straiķlaužių, prie kurpių fabriky. Muštynėse kelio-liko ypatų sužeista, o tarpe ty ir F. Budreckis ir Morta Malutienė, lietuviai. Pašaukta valstijos (laukinė) policija tik suvaldė peštukus, paskui majoras ir policijos viršininkas atlankė lietuvių susirinkimu ir jiems patėmijo, kad antru kartu tokios muštynės Brocktone ne įvyks, nes bus padauginta sargyba miesto gatvėse ir prie fabriky.

PABĖGO HINIJOS PREZIDENTAS.

Tien Cin, Hinijoj. Li Juan-Hung, prezidentas Hinijos republikos, neperkęsdamas visų dabartinių politiškų perversmių, formaliskai ne rezignavęs iš savo vietos, su visais valdiškais rekordais ir antspaudais, bėgo į Chili, bet greitai apsižiurėjus, išsiusta specialškas trukis su kareiviais, kurie jį pasivijo Tien Cine, ir po saugia eskorta nugabeno atgal į Pekiną.

Jarinas Jevtichijus, ukinin. Kardišauskas And. mažazm. Kairys Steponas, inžinierius Kinderis Rudolfas, veikėjas Kromeriš Henrikas, gelžkel. Kuzminskis Povilas, ukinin. Krupavičius Myk. LKDPP. Kosarskis Kalikstas, inžin. Karoblis Vincas, juristas Kregždė Kostas, mažazemis Kaganėmanas Jos. rabinas Kvieška Vincas, gimn. mok. Laikunas Liudas, ukininkas Lapinskas Ignas, ukininkas Lumbis Pulgis, buv. seim. n. Garfunkelis Lev. Ž.T.T.P.N. Grinius Kazys, gydytojas Galinis Vincas, mokytojas Gvildienė Emilija, mokytoja Oleka Kazys, teisininkas Plečkaitis Jeron. mažazem. Petrulis Vytautas, ekonom. Purėnienė Liuda, advokatė Rinkevičius Steponas, ukin. Rogalis Augusta, buhalter. Radzevičius Pet. veikėjas Rozenbaumas Sim. Ž.T.T.P. Robinzonas Jok. pr.adv.pad. Rumpelis Vincas, kep. darb. Riauka Sikstas, kopėratin. Raulinaitis Pranas, daktar. Radzevičius Pr., ekonomist. Staugaitis Antanas, valdin. Staugaitis Justinas, kan. Steponavičius Jonas. kunig. Staugaitis Jonas, gydytojas Skiptis Rapolas, advokatas Skyrius Juozas, ukininkas Šlezevičius Mykolas, pr. ad. Starkus Zigmas, gamtinin. Sugintas Antanas, teisinin. Šmulkštys Antanas, kunig. Šilingas Stasys, juristas Šlevė Pranas, ukininkas Šukys Kazys, gelžkelietis Timinskis Aleksandr. mok. Toliušis Zigmas, juristas Tornau Aleksandr. savval. Tumėnas Antanas, teisinin. Volkovickis Kazys, valdinin. Vilimas Adomas, kunigas Vilokaitis Juozas, kunigas Zakarevičius Vincas, koper. Žygelis Balys, mokytojas Žvirgždys Valentinas, dail.

Vėliausios žinios.

Eis apsaugot. Suvienytos Valstijos greitai veda pasitarimus su tulomis Europos valstybėmis, kad sudėtinai spēka apsaugojus visus sveltimsalius Hinijoj.

Dideli karščiai.

šios vasaros karščiai buvo praėjusiam utarninke. Bostone buvo 96 laipsniai, New Yorke 98. Daug žmonių apalpo.

Nauja rupestis.

Suvienytos Valstijos turi naują rupestį del užgynimo užrubežiniams laivams atsivežt svaiginančius gėrimus, delko gaunama užrubežių protestai.

Žinios iš Lietuvos

Kapčiamiesčio, Leipunų ir Kuciunų aplinkė.

Atėjus pavasariui ir pas mus užviešpatavo ramybė. Mat pastaraisiais laikais buvo čia užviešpatavę plėšikų gaujos, kurių 150 užpuolė Paliepio kaimą (Leipunų valsčiuje). Ten stovėjo keturi lietuviai kareiviai, kuriuos plėšikai baisiausiomis priemonėmis nužudė, nes šauliai buvo nuykę Kapčiamiestinį ir atlaisdus.

Sugrižę šauliai ir atradę nužudytus kareivius ir sumištus vietinius gyventojus pasiryžę plėšikams atkeršyti senovės lietuvių būdu. Ir susirinkus aplinkiniams šauliams, plėšikams tapo atkeršyta jų gyvenamą vietą, Virviškio kaime, 30 jų užmušant ir šaudant kelias jų namų tapo padegta.

Ir dabar, nuo to laiko, pas mus užviešpatavo ramybė, nes plėšimai jau neatsikartoja ir žmonės gali ramiai savo ukėse dirbuotis. Daugumas jau net grįžta, tų, kurie pirmiausia dėl nesilaikant plėšimų buvo išbėgę. Prisikentę čia žmonės praėjio žiemą, ir šalčio, ir baimės, ir naktimis be miego, ir šiaip daug visokių nuoskaudų nuo lenkų plėšikų.

Gegužio 12 dieną pas mus tapo panaikinta neutrališka zona, nes ją užėmė Lietuvos kareiviai. Džiaugiasi dabar žmonės, sulaukę savo kareivių, ir tikisi pagyvent ramybėje.

N. Z. gyventojas.

Lietuvos įeigos ir išeigos.

Lietuvos valdžia per Vasario mėnesį turėjo įeigų 16,263,306 litų. Išeigų per tą patį mėnesį turėjo 7,119,115.52 litų, arba įeigų turėjo daugiau už išieigas—9,144,191.26 litų.

Klaipėdos atstovai seiman.

Pirmu kartu po 600 metų Klaipėdos gyventojai gavo leidimą rinktis savo atstovus savo tėvų žemės seimam. Jie išrinko Lietuvos parlamentan šešis savo krašto atstovus.

Uždraudė svetimus pinigus.

Lietuvos valstybės išdo ministeris Petrusis išleido uždraudimą, kuriuomi uždraudžiama įstaigoms ir pavieniams žmonėms, bent kokiomis išlygomis priimt svetimų valstybių pinigų, išimant Suv. Valstijų pinigų (Baltic Bulletin).

Steig valdišką magazynus.

Lietuvos ministerių gabinetas nusprendė steigti valdiškus grūdų magazynus. Pirmiausia bus įsteigta trys tokie magazynai: Sialiuose, Mariampolėje ir Kaune. Pirmuose dviejuose bus galima supilti po 3000 tonų grūdų, pastarame 8000 tonų. Vėliaus toki magazynai bus steigiami Klaipėdoj ir kituose Lietuvos miestuose.

Lenkų šunybės.

Linkinėjai, Švenčionių apskritis. Lenkų policija suėmė lietuvus mokintoja, Maminskaitę ir Stankaus-

kaitę, atėmė nuo jų viską ir paskui stumdė po kalėjimus ir kitas savo proceduras. Prikanokino jas daug, o labiausia užtai, kad jos nemoka kalbėt galicijonų tarme.

Kankina jauną lietuvę.

Kaltinėjai, Švenčionių apskritis. Lenkai suėmė ir apklėpė sumušę dar 20 metų pilnai neturincią Veikutytę iš Palaboškos. Dabar ji laikoma Švenčionių kalėjime. Kuom ir kam ji praskalto, niekas nežino.

Palangoj didelis gaisras.

Palanga. Šitą garbingą vietą, kunigaikščio Keistučio žmonos Birutos tėviškę atlanke didis gaisras, kuris sunaikino beveik pusę miesto. Palanga ir pirmiau buvo apkeista ir šlykščiai atrodė, o dabar ji dar labiau subjauorta, nes diedsnėje jos dalyje mirguoja tik degėsiai ir smiltynai.

Spekuliacija pinigais.

Kaunas. Lietuvos valstybė kaskart pasigenda vis daugiau savo pinigų, nes spekuliantai sugaudę litus, kaip turincius aukso vertę, gabena į užrubežius. Tuomi valstybei daroma didelė bėje pinigai mažėja, o antra, Lietuvai reiks užrubežiuose savo pinigus išpirkti, ir tuomi valstybė stumiami į skolas.

Apsielidęs kampelis.

Sudeikiai. Čia tai apsielidęs kampelis, o tam kalta valdyba, kuri nesirupina užvedimu tvarkos. Ant upių nėra jokio tilto, tik kelį pagaliai pamesta. Šventadieniais matoma, kaip žmonės eidami į bažnyčią kamuoja, negalėdami taisyti pagalių pereit; moterys vienos eina taisyti pagalius klupčios, kitos šliaužte šliaužia.

Pašelpa, ar prievarta?

Dusetai (Eežėnų apsk.). Vietinis kunigas valdo du valakų žemės, neva bažnyčiai priklausancios, iš kurios gaunama nauda tik jis vienas sau sunaudoja. Dabar sugriuvus tvartams, jis nuo parapijonų reikalauja po du litu naujų tvartų pastatymui.

Šventvagystė Kybartų bažnyčioj.

Kybartai (Vilkavikio apskričio). Ikišiol nesusekti blogdariai įsisilaužę į katalikų bažnyčią (perdirbta iš senosios rusų stačiatikių bažnyčios) ir sugadino visus šventus idus ir išbarsė komunijas. Išnešt niekas neišnešta. Matoma, kad tai kokių kitatikų keršto darbas.

Grazins Vilkaviškio miesta.

Vilkaviskis. Miesto taryba savo susirinkime nutarė pagražinti miestą, pirmiausia žymesnes gatves apšondint medžiais. Norėta imtis apšondinimo medžiais ir menkesnių gatvių, bet di-desnė dalis tarybos nesuti-

ko, paaškinant, kad tas nesvarbu. Rodosi, kad kitų gatvių pagražinimas pasiliks tos rusies komisijai, kuri vargiai galės savo tikslą atsiekt dėl stokos pinigų.

Netikėtas radinys.

Kaunas. Kauno garlaivių prieplaukoj, arti Petrošiunų, atrasta dar gerai užsilikęs kunas jurių šunio (tiulenio). Tai netikėtas radinys, ir labai stebėtinas, kokiu būdu šis gyvunas gavosi į Nemuną, ir iš kur.

IVAIROS ŽINIOS.

¶ Dėl dumų tirštumo, pa-einančių iš degančių girių Maine valstijoje, į prieplaukas atėjo laivai pora valandų suvėlavę.

¶ Wakefield, Mass. susimušė du automobiliai, nes jų vedėjai per dumus vienas kito nematė. Katastrofoj vienas žmogus žuvo.

¶ Geležinkelis Pennsylvanija systeme susitikė išmokėt valdžiai 90 milijonų doliarų kaipo mokesčius nuo įeigų laike karės.

¶ Dayton, Ohio, kariškas orlaivis TC.—1 iškilęs augštin, užsidedę baterijai eksplodavus, ir visai sudegė. Jame buvę du žmonės pavojingai susižeidė, šokdami iš 40 pėdų augščio.

¶ Landau, Vokietijoje, farncauzai areštavę nuteisė vokiečių policijos stovyklų panaktinį Berberich, užtai, kad tas nenusiėmė kepurę prieš farncauzų vėliavą. Nubaudė jį penkiais mėnesiais kalėjimo ir 50,000 markių, arba 8 mėnesiais kalėjimo, jei negalės užmokėti piniginę baudą.

¶ Londone statoma didžiausia restauracija, kokios kitos nėra pasaulyje. Joje galės valgyt 12 milijonų žmonių. Suvienytose Valstijose ikišiol buvo didžiausia restauracija, kurioje sutilpo 2 milijonai žmonių. Londono restauracijoj tarnaus prie stalų 900 tarnų. Žmonių joje dirbs 1700.

¶ Federališka valdžia išdavė variantus suėmimui ir teisman patraukimui trijų tabako kompanijų iš Arizonos valstijos, už susijungimą ir susitarimą kelt tabako kainas, kas priešinasi Shermano įstatymui.

¶ Italija nusprendė nemo-kėti savo kariškų skolų Suvienytoms Valstijoms pirmiau, kol ji gaus atlyginimą iš savo priešų—Vokietijos, Austrijos, Turkijos ir Bulgarijos.

¶ Lincoln, N. H. popieros fabrike Parker Loung Co. vienas darbininkas, aliejuojantis ašį, įpuolė į medžių žievės drožiančią mašiną, kuri jį mirtinai sutrynė. Nelaimingasis buvo farncauzas, W. Martin.

¶ Colquitt, Ga. T. Jakins su savo žmona sugrižę iš bažnyčios, namie rado perkuno užmuštus savo du vaiku ir berną.

¶ Italijos priemeris Mussolini įteikė parlamentui savo sumanymą, kuriuomi siuloma išleisti įstatymą, prileidžiantį moteris prie balsavimo.

¶ Farncauzijoje apsiireiškė keturios naujos ligos, ku-

riomis mirė jau keliolika ypatų. Jos siaučia tuomkart tik tarpė neturtingai gyvenančiųjų žmonių, bet laukiama jų pasirodymo ir tarpe turtingųjų.

¶ Petrograde sudegė opera. Gaisras prasidėjo iš krutancijų paveikslų filmų. Bėgant publikai laukrių kelios dešimtys žmonių sumankyta, iš tų daugelis mirtinai.

¶ Roxbury, Mass. Ona Daley atsikėlus iš savo lovos, miegodama priėjus prie atidaryto lango, išpuolė laukan nuo trečių grindų, ir užsimušė.

¶ Porto Rike siaučia didžiausi karščiai ir sausuma, kokio niekas ne atmena. Dėl lytaus stokos išdžiuvo upeliai ir šaltiniai. San Juane gyventojai kenčia vandens bada.

¶ Pittsburgh, Pa. atšvėsta trijų katalikų kunigų jubilėjai 50 metų kunigystės. Jubilatais buvo kunigai: M. Ryan, Devlin ir P. Quilter.

¶ Cleveland, Ohio eina per akcioną pardavimui 121 galvijus Hoilsteno veislės. 41 galvijus (karvės ir buliai) parduota už \$29,520.

¶ Chicago, Ill. apsaugos kompanijos išmokėjo didžiausią pomirtinę, kokią žino apsaugos istorija Suvienytose Valstijose. Ją gavo po savo vyro mirčiai Evelyn Marshal Field, sumoje dviejų milijonų doliarų.

¶ New York, N. Y. policija su imigracijos detektivais sugaudė 101 china, kurie yra skaitomi nelegališkai įsigavę į Suvienytas Valstijas.

¶ Danger, Tex. McMillin šokių salėje prašoko 195 valandas, ir kada jau buvo prie sudribimo prievarta išneštas iš salės, gavė proto sumišimą.

¶ Prabėgusios savaitės karščiai paliko savo atmintį: So. Bostone perkunas sudegino du namų; Newark 65 metų žmogus numirė nuo saulės karščio ir perkunas užmušė 10 metų vaiką; Ohio valstijoje perkunas užmušė du žmones, ir penki prigėrė besimaudydami.

¶ Springfield, Mass. Tulas automobiliais prkiliaujantis Daniels, išsirengė į Europą. Iš New Yorko atsiuntė savo pačiai laišką, kuirame liepia jo nelaukt sugrižtant, nes ant laivo jis nusizudys.

¶ Nieuwied, Vokietijoje, gauta žinios, kad farncauzai žada per akcioną parduot du Kruppo fabriku, už 20 milijardų markių.

¶ Italijoje pradėjo atbust vulkanas ant kalno Vesuvius. Dumai verčiasi kaskart vis labiau, ir laukiama, pasirodant liepsnų su lava. Žmonės bėga palikę visus savo turtus, nuo šio kalno šalin.

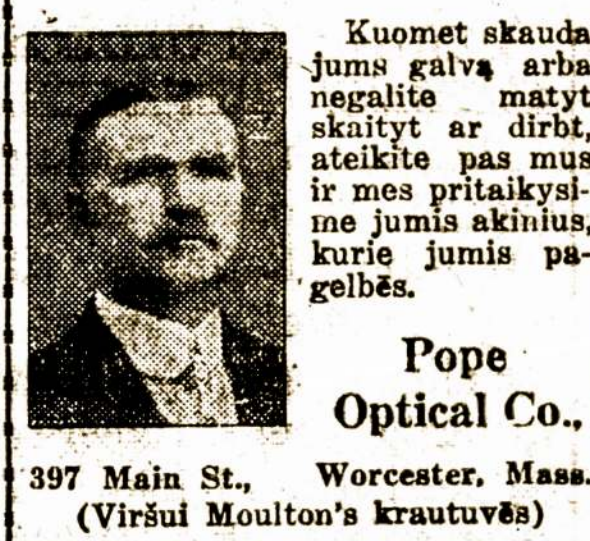
Jene, Vokietijoje, vokiškas laikraštis "Jenaische Zeitung" šventė savo jubilėjų 250 metų sukaktuvių nuo pradžios savo gyvenimo. Laikraštis yra leidžiamas vis tos pačios giminės, ir tos pačios firmos vardu "Johan Ludwig Neuenhain". Šiadieniniai šio laikraščio leidėjai gerai atmena Napoleono karę su Vokietija 1806 m.

Daugiau lietuvių ateina pas mane, negus pas kitą kokį daktarą Worcesterį.

Idejų puikius aukšnius dantis, padarytus iš sunkaus aukso, gvarantuotus ilgiems metams. Didžiausia dantisto raštinė Worcesterį

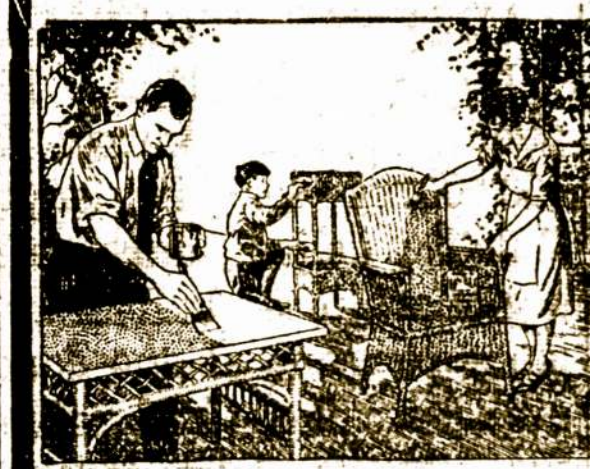
Dr. Frederick Brown,
34 Front St., atdara vakarais,
Worcester, Mass.

Kuomet skauda jums galvą arba negalite matyt skaityt ar dirbt, ateikite pas mus ir mes pritaikysime jums akinius, kurie jums pagelbės.

Pope Optical Co.,
397 Main St., Worcester, Mass.
(Virsul Moulton's krautuvas)

MALIAVOS —ir— LEKERIAI del visokių reikalų.

Sadick Hardware & Paint Co.,
66 MILLBURY ST., Worcester, Mass.
Atsineškit šį skelbimą ir gaukit teptuką dovanai.

"111" CIGARETŲ!

10¢ JIE YRA GERI!

NAUJAS LIETUVIS GRABORIUS Juozas J. Dirsa

Geriausiai patarnauj už pigiausių prekę. Jei mirtis patiktų jus draugą ar giminę, kreipkitės prie manęs.

OFISAS:
208 MILLBURY STR., Tel. Park 1376

NAMAI:
13 ELLSWORTH STR., Tel. Cedar 4953.

PRANAS LEVERIS, Dailidė-staliorius.
Užima kontraktus ant budavojimo ir taisyimo namų. Taip gi taiso ir dailins namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kalnos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, melonėkite kreiptis pas mane, po numeriu—
15 MILLBURY ST., Tel: Park 4177, Worcesterį.

LIETUVISKAS TRANSPORTAS PER SOUTHAMPTON Į KLAIPEDĄ!!

Ant jurių mūžino—laivo LEVIATHAN. Naujas, greičiausias, gražiausias laivas pasaulyje. Visi nauji įtaisymai yra ant laivo.

Jurių Palocius
Savo pirmam plaukime plauks iš New Yorko į Cherbourg ir Southampton

Liepos 4-tą, 1923, 10 val. ryte.

KAINOS: iš New Yorko į Klaipėdą 2 klasa—\$152.50
3 klasa—\$107.00

Šis yra didžiausias ir svarbiausias lietuvių transportas, kuris kada įvyko. Turi gilią reikšmę visiems lietuviams. Kelionė bus lietuvių prižiūrima. Adv. F. J. Bagočius, gerai žinomas, ypatingai prižiūrės visus iš New Yorko iki tėvynės—Lietuvai.

Toki proga retai pasitaiko. Todėl, nelaukit niekiek. Eikite pas artiausią agentą U. S. Linijų, užsakykite vietą, ir nusipirkite tikėtus šiam ypatingam išplaukimui, liepos 4. Jei nėra agento arti, rašykite arba atsilankyt pas—

United States Lines
45 Broadway, New York City
75 State Street, Boston, Mass.
Managing Operators for
U. S. SHIPPING BOARD

KELIAUKIT SU EKSURSIA DIDŽIAUSIU NAUJU LAIVU!

LEVIATHAN

Liepos 4d. 12 val. iš New Yorko į Klaipėdą.

Ši bus viena iš svarbiausių, didžiausių lietuvių ekskursijų per ilgą laiką. Palydovai keliaus su pasazierais iki pat Kaunui. Kelionėje bus geriausiai prižiūrimi, visi patogumai suteikti. Jei norit keliaut kartu, pasiūskit užsakymą, arba dėl informacijų, tuoj rašykite mums. Mes parupinsim pasus, visas, ir tt. Prie to pra-nešame, jog PASUS GALIMA GAUT NUPIGINTU MOKESČIU. Kelionė iš New Yorko į Klaipėdą kainuoja \$107.—3 klasa, \$145. antra, su \$5.00 karės taksu.

M. PALTANAVICIA,
15 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

JONAS CIVINSKAS

perkrausto namų rakandus šiame mieste ir perkrauto į kitus miestus, veža anglius ir persamdo trokus prie visokių darbų. Adresuokit šiaip:

340 HARDING ST., WORCESTER, MASS.
Telephone Park 4156.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

DIDZIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PABALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI \$500,000.00

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pasaulyje išmokėta \$247,687.15

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvyne" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

POMIRTINIAI SKYRIAI—\$150, 300, 600, IR 1000.
PASALPINIAI SKYRIAI—\$6.00, 9.00 IR 12.00 I SAVAITĘ.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

Lithuanian Alliance of America,
307 WEST 30-TH STREET, NEW YORK, N. Y.

"AMERIKOS LIETUVIO" Spaustuvė ATLIEKA SPAUDOS DARBUS.

KAIP IŠSIIMT PILIETISKAS POPIERAS?

Ką-tik išėjo iš spaudos knyga, kaip išsiimti pilietiską popierą su visais reikalingiausiais klausimais ir atsakymais, ANGLŲ ir LIETUVIŲ KALBOSE. Galite gaut pas mus, kaina 30c.

M. PALTANAVICIA,
15 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

by

M. PALTANAVICIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.
Yearly subscription: In United States \$2.50
In Foreign Countries \$3.00
Single copies 5 cents.

Advertising rates on application.

AMERIKOS LIETUVIS

Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas

per

M. PALTANAVICIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Sav. Valstijose \$2.50
Kitose valstybėse \$3.00
Pavieniai egzemplioriai 5 centai.
Prenumeratos prašyti nuo užrašymo dienos. Prenumerata
turi but apmokėta iš augeto.Entered as Second Class matter September 29 1914 at the Post
Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3 1879.KUNIGAS AKEJA BRYANĄ IR REMIA
DARVINO TEORIJA.

Pastaraisiais laikais vie-
tur tai kitur paskelbta karė
Darvino teorijai, kuomet
netik bažnyčių sakyklose im
ta ją smerkt, bet ir viešose
mokyklose jai neskirta vie-
tos. Visur remtasi šventraš-
čiu, tikrinant, jog žmogų
Dievas sutvėrė, o ne žmo-
gus išsivystė iš kokio gyvu-
no, kaip Darvinas skelbia.

Kur buvęs, kur nebuvęs,
prisiplakė ir visiems žino-
mas protestonų davatka W.
J. Bryan, kuris per keliolika
metų atsižymėjo kandi-
davitais į Suvienytų Vals-
tijų prezidentus ir buvo su-
tvėręs net "dyko sidabro"
teoriją; tas pats, kuris li-
kus Wilsonui prezidentu,
buvo gavęs užrubežiu mini-
sterio vietą, ir Suvienytoms
Valstijoms rengiantės į pa-
saulinę karę, iš savo vietos
režinavo, ir nuo tada liko-
si "blaiivybės" misijonie-
rium. Jis dabar gavęs pro-
grą pradėjo tuluose laikraš-
čiuose agitacija prieš Darvi-
no teoriją, agitaciją už išvi-
jimą jos iš mokyklų, savoti-
škai aiškindamas šventra-
ščių.

Kai kas sutiko su Bryano
nuomonėmis, bet, nesutiko
katalikų kunigas H. Retz,
valdantis parapiją Salzdžiau-
sios širdies, miestelyje Hub-
ard Woods, Illinois valstijoje,
ir sakydamas pamokslą sa-
vo bažnyčioje, išpylė Brya-
nui kailį, primindamas, kad
jis kišasi ne į savo reikalus.
Apart to dar kunigas sako,
kad nėra reikalo Darvino
teoriją smerkt, nes ji kata-
likų bažnyčiai visai nėra
priešinga, kadangi šventas
Augustinas 1500 metų nuo
dabar ir šventas Tamošius
keliais amžiais vėliau, ir
daug amžių prieš Darviną,
skelbė evoliuciją, arba laip-
nišką žmogaus išsivysty-
mą. Jis dar pažymi, kad
mokslas apie evoliuciją ir
teologiją, nuo pat pradžios
savo atsiradimo, niekad ne-
buvo vienas kitam priešing-
gi, tik priešingumą tarp
šiu dviejų mokslų pasėjo
žmonės, vaduodamiesi klai-
dingomis nuomonėmis, ir
klaidingai dalykus aiškin-
dami, tuos priešingumus
kuo toliau, tuo labiau didi-
na.

Toliaus kalbėdamas kuni-
gas Retz, apgailauja, kad
Bryanas kišasi į tokias da-
lykus, į kuriuos jis kištis ne-
privalo, ir tuomi jis susilygi-

nasuapčiaus klaidingiausiais
katalikais, kurie mano, kad
mokslas su religija niekad
negali sutikt, kuomet tarp
tikrojo mokslo ir tikrosios
religijos negali but jokio
trynimosi. Ir todėl negali-
ma kiekvieną gandą imt
tikruoju mokslu, kaip ir
kiekvieną sensaciją negali-
ma pripažinti religija.

Toliaus kunigas leidžiasi
į šventraštį ir daro jame
patėmijimus. Sako, katali-
kų bažnyčia sulgy šventraš-
čio skelbia, kad Dievas sut-
vėrė pasaulį, bet šventraš-
tyje nėra pasakyta koku
budu tas sutvėrimas parėjo
į tvarką, gi mokslas skelbia
apie pasaulio išsivystymą,
bet nepasistengia išaiškinti
paties sutvėrimo. Girdi,
reikia pripažinti, kad švent-
raštis nėra jokia mokslo
dalis, tik dalis teologijos,
arba rinkinys ne apdirbtos
medegos, kurią turi apdirbt
ir žmonės išaiškinti bažny-
čios, ir vargas todėl, kad baž-
nyčios ji aiškina savotiškai,
arba visai ne aiškina. Prie-
tikių priklauso ir Bryanas.

Šventraštyje yra pasakyta,
kad Dievas pasaulį sutvėrė
bėgyje šešių dienų. Užtai
praleista ilgos eilės ginčų ir
pastatyta daug argumentų,
vienok tą pasakymą ikišiol
dar niekas ne išaiškino, ar
galima pasaulį Dievui buvo
sutvert per šešias dienas, ar
ne. O visgi reiktų pasakyt
teisybę, kad šventraštyje ve-
čiant iš hebrų kalbos, origi-
nališkas sakinyš išversta į
žodį "diena", nepasakant, iš
kiek valandų tos dienos su-
sidėjo, o reikia suprast vis-
gi, kad jos susidėjo ne iš-
dvidešimtis keturių valandų,
kaip kad šiadien dienos yra
skaitomos. Tos šventraščio
minimos dienos butinai reiš-
kia kokią nors ilgo laiko da-
lį, galbut net kelių metų, kas
šiadien būtų galima pava-
dinti gadyne. Girdi, šventas
Augustinas prieš penkio-
ką simtų metų, ir šventas
Tamošius vėliau skelbė, kad
Dievas kiekvieną dieną tvė-
rė atskirą pasaulio dalį, ar
tai žemę, ar gyvunus, ar ka-
kitą, ir prie kiekvieno tvė-
rimo, vis pasakė "lai stoja-
si". Tad turi but supranta-
ma, kad tveriami dalykai
tik ir stojasi kaipp medega,
o laukui bėgant tas visas su-
tvėrimas tūrėjo vystytis ir
tobulintis. Šiadien iš-
kasamos iš žemės liekanos

mus verčia suprast, kad per-
maži yra šios gadyneš žmo-
nės, idant suprast viską aiš-
kia, kas buvo sutvėrus pa-
saulį, ir viskas, kas yra aiš-
kinama ir tikrinama, turi
daug klaidų.

Žmonės, kurie girdėjo ši-
tą kunigo Retz pamokslą,
sako, kad jis savo nuomo-
nėmis gali but sulgyntas su
protestonų kunigu Grant,
kuris New Yorke skelbia
bedieviškus pamokslus.

Valdiška pasarga.

Dabartiniiais laikais, ypač
vasarai prisitartinus, nesu-
kaitomos daugybės šios ša-
lies gyventojų keliauja į už-
rubežius, vieni su reikalais,
kiti tik laiko praleidimui.
Visi tie keliaujantieji, sulgy
prieš kelis metus priimto
papročio, privalo išsiimti
pašportus. Tąja proga kas-
žinkoki gudruoliai sumanė
pasinaudoti, ir todėl vietomis
žmonės rengdamiesi kelio-
nėn į užrubežius, reikalau-
dami pašporto, su aplikacija
siunčia ir savo pilietystės
popieras arba sertifikata, o
kad sertifikatas kelionėje
ne žūtų, tai išsimislyta cer-
tifikatą fotografuoti, ir
siųst su aplikacijomis foto-
grafuotas sertifikato kop-
ijas. Tokių kopijų pašpor-
tų skyrius Washingtone yra
gavęs suvirš porą tūkstan-
čių, ir nesiliaujant jų daugū-
nimuisi, dabar naturalizaci-
jos departamentas paskel-
bia pasargą, kad niekas to-
kių kopijų ne dirbtų, ir
Washingtonan jų nesųstų
nes jos kaip ir originališki
certifikatai pašportų išdavim-
ui visai nereikalingi, nes
jei randasi abejonė kaslink
aplikanto pilietystės, tai
prirodymai randama natu-
ralizacijos rekorduose. At-
siųstos iki šiol tokios kopio-
jos yra sukraujama natu-
ralizacijos biure ir aplikan-
tams nagražinamos, kaip
nereikalingas daiktas, tad
tokiu budu fotografavimas
pilietystės sertifikatu
yra tik pačių aplikantų iš-
naudojimas, nes apart foto-
grafo, kuris tuos certifi-
katus fotografuoja, niekas
kitas naudos neturi.

Tuom patim valdzia pra-
sergsti fotografus, kad ne-
siuntų pilietystės certifi-
katų fotografavimu, nes
tas skaitosi neteisingų
pilietystės sertifikatu dir-
bimu arba jų ir svetimo var-
do falsifikavimu, kas tiesio-
siai yra griežtai užginta,
falsifikatorius baudžiant
dešimčia tūkstančių dolia-
rių, arba dešimčia metų ka-
lėjimo. Tad tokia bauda
laukia visus fotografus,
kurie ikišiol dirbę pilietystės
certifikatu kopijas, jei po
šiai pasargai nesiliautų jas
dirbe.

Europoj maras.

Europoj apsireiškė maras,
vadinamas "džuma". Kol
kas jis siaucia dar lėtai, ir
tai tik Francuzijoje ir Itali-
joj, daugiausia tarp netur-
tingųjų žmonių, bet tikimasi
jos pasirodymo ir kitose Eu-
ropos dalyse, ir tai ilgai ne-
laukus.

Džuma yra limpantis ma-
ras ir greitai išsipleitantis,
bet jis šiadien nėra taip pa-
vojingas kaip kad infliuza,
kadangi džuma dar viduri-

niuose amžiuose yra siau-
tus, ir todėl apsisaugojimui
nuo jos jau yra vaistai, kuomet
nuo infliuzos apsisau-
gijimui vaistas dar nėra ga-
lutinai surastas.

Džuma Europoj siautė
viduramžiuose ir gana daug
žmonių išskynė. Tais lai-
kais žmonių ji buvo vadina-
ma "juodoji mirtis" ir siautė
daugiausia miestuose,
kur buvo laivų prieplaukos.
Didžiausius pėdsakus ji pa-
liko Londone, ir tik devynio-
liktame amžiuje jos suval-
dymui išrasta vaistai.

Paprastai džumą platina
žiurkės ir blusos. Tais lai-
kais Londone visi pramonin-
kai gyveno tuose pačiuose
namuose, kuriuose vedė sa-
vo pramonę, ir tokiu budu
apie tuos namus netruko į-
vairių išmatų, kurios veisė
žiurkes, kurios paskui gavo-
si į prieplaukose stovinčius
laivus, ir su tais jos išnešio-
jo marą į kitas prieplaukas.
Nuokart žmonės nesupras-
dami kame dalykas, gynėsi
nuo maro kuomet susirgo,
bėgimu prieš vėją, kad nu-
kračius nuo savęs ligą, ir ja
neužkrėtus kitus. Tas vie-
nok nieko negelbėjo, kol su-
prasta reikalą užvest svaru-
mą ir nakinti žiurkes ir blu-
sas. Ir kuomet to imtasi,
maras ėmė mažėti, ir mažėjo
kol visai pranyko.

Tad ir šiadien Europoj
džuma ėmė siaust tik tarpe
neturtingųjų, kur truksta
svarumo ir tuomi leidžiama
veistis blusoms ir žiurkėms.

Perdaug kasyklų ir
kasejų.

Anais kartais minėjome,
kad vienas iš cukraus truso
galvų teisingo cukraus bran-
ginimą, viską suversdamas
ant prohibicijos. Jis pasar-
kojo, kad žmonės patys
dirbdami sau degtinę, su-
naudoja labai daug cukraus,
ir todėl cukrus yra brangus,
nes nespėjama jo pridirbt
tiek, kiek visiems galams jo
reikalinga.

Lyginai taip dabar tulas
J. Moore iš Columbus, Ohio,
pasakoja kodėl angliai yra
brangūs ir kodėl jų nėra už-
tektinai. Sulgy jo pasako-
jimų, angliai yra brangūs ir
jų nėra užtektinai todėl,
kad esą perdaug anglių ka-
syklų ir kasejų. Girdi, ka-
syklų perdaug yra 4000, o
kasejų perviršius yra 400-
000. Kasejų perviršius ne-
priklauso unijai. Kasyklų
kompanijos neapkenčia uni-
jos ir todėl samdo daug uni-
jai nepriklausančių darbi-
ninkų, o kad jiemis duot dar-
bo, atidaroma nereikalingos
kasyklos. Kad algas sumo-
kėt daugybei darbininkų,
kompanijos kelia anglių kai-
nas ir todėl angliai bran-
gus.

Dėl anglių stokos tai tas
pats Moore ve kaip nupasa-
koja: Kad anglius palaikyt
augštoj kainoj, tai kompa-
nijos tyčia daro taip, kad
anglių būtų prikasmama ma-
žai ir todėl darbai leidžia-
ma kasyklose tik po tris
keturias valandas. Per tą
laiką anglių prikasmama ma-
žai, ir užtai jų yra stoka.

Kad sukčiai moka kelt
kainas ir tam visada suran-
da priežastis, tą šiadien
kiekvienas žino. Bet kad
anglių stoka ir brangumui

priežastis būtų darbininkų
ir kasyklų perviršius, tai
ikišiol niekas nežinojo apart
vieno tik Moorės. Bet jam
apie tai papasakojus savo
sekretarį ir kitiems, vargiai
jam kas patikės.

Vasarinės nelaimės.

Laukiamoji žmonių vasa-
ra kuomet prisitartina, atsi-
neša ji su savim ir daug
žmonių nelaimių. Kiekvie-
nam yra žinoma, kad vasa-
ros metu daug žmonių pri-
geria, daug nukendia nuo
ciklonų, nuo audrų, nemažai
ir perkunas pasidarbuoja,
ir viskas tas nemažai suima
gyvasčių aukų. Pavojin-
giausiu vienok yra tai keliai,
ant kurių žuva šimtai tūks-
tančių kas vasara. Šiais me-
tais keliai daug pavojingesni
negu kuomet nors pir-
miau jie yra buvę, ir pavojin-
gesni jie todėl, kad šiais
metais automobilių skaičius
yra didžiausias negu kokiais
nors kitais pirmesniais me-
tais, nuo automobilių atsi-
radimo. Automobiliai šia-
dien važinėja ir turčiai, ir
skurdžiai, ir kriminalistai,
ir visi jie laksto lyg akis iš-
svilę. Miestuose dar šiaip
taip, nes policija pridabo ja
jų tvarką, bet už miesto ru-
bežių tikra arene. Signa-
lai ir pasargų ženklai nie-
kam nesvarbu, bilė tik poli-
cistas nesučiumpa. Ir pasi-
dėkavojant tam, ant kelio
pavojinga žmogui pasiro-
dyt. Kasdien laikraščiai už-
pildyti žiniomis apie auto-
mobilių nelaimes, kurių ne-
siranda nė vienos, kuri ap-
sietų be žmogaus sužeidimo
ar užmušimo.

Valdzios nors ir labai ru-
pinasi ir daug pinigų išlei-
džia šitų nelaimių prašalini-
mui, vienok tikslą atsiekt
jeigu norėtų. Rodosi val-
dzia privalytų uždėt dides-
nius mokesčius automobi-
liams, o tuomi apsunktų jų
savininkus, neleidžiant
pirkti automobilius, ir tuomi
automobilių sumažintų
skaitlių, ir pinigų daugiau
surinktų. Dabar kas iš to,
kad neva imama mokesčiai
po kelis doliarus tiktai, ir
tuomi kiekvienam leidžiama
jais trankytis visur dienomis
ir naktimis, ir tokiu budu
kas tik kulnis pavelka, tas
ir važinėjasi. Ir nereikia
stebėtis, kad vienoj Massa-
chusetts valstijoje šiais me-
tais tik penki mėnesių bė-
gyje išduota 80,000 automo-
biliams laidų daugiau negu
pernai bėgyje visų metų.

Jeigu valdzios uždėtų
bent po \$50 kiekvienam au-
tomobiliaus savininkui, tada
jais važinėtų tik tie, ku-
riems yra reikalas, ir val-
dzioms nereiktų džiovinti
galvas, kokius čia mokes-
čius išgalvojus gyvento-
jams, kad surinkus reikalin-
gą pinigų sumą savo išlai-
doms, o sumažinus automo-
bilių skaičių, susumažintų ir
nelaimės.

Fordo frontas.

H. Fordas, kurį kai ke-
no manoma tūrėti kandidatū
į prezidentus ateinančiuose
rinkimuose, visuomet grieš-
tai stovėjo prieš militariz-
mą, tik dabar nežinia ko-
kiam tveju paputis, jis

staiga atmainė savo frontą
ir jau stovį užtai, kad Su-
vienytos Valstijos apsigink-
luotų nuo koju iki galvai,
nes, girdi, artinasi laikas,
kada Suvienytos Valstijos
tūrės Europoj užimt poli-
cisto vietą, kurią "tauty ly-
ga" nepajėgia usakančiai
aprupint.

Jisai sako, yra butinai rei-
kalas tuojaus padidint saus-
žemio kariūmenę, didint ju-
rių ir oro laivynus, geležin-
kelių reorganizuot ir paimt
valdzios kontrolėn, ir...
laukt Europos policisto vie-
tos, nes dabar Suvienytos
Valstijos negali daug ką ge-
ro Europai padaryt.

Nežinia ką Fordas mano
taip kalbėdamas; 'nejaugi
jis mano, kad Suvienytoms
Valstijoms reikia eit Euro-
pą užkaraut, kad Fordas
galėtų ten savo fabrikuos i-
sisteigt.

Nėra ko džiaugtis.

Tuli laikraščiai tankiai
mėgsta džiaugtis, kad žmo-
nės uždība labai daug pini-
gų, o ypač prie namų staty-
mų, taip, kad vietomis netik
amatninkai gauna milži-
niškas algas, bet net ir pap-
rastai darbininkai, toki kaip
plytų nešiotojai, gauna po
dvidešimtis penkis doliarus
už aštuonias valandas die-
nos darbo. Girdi, nė viena
pasaulio dalis negali lygin-
tis su "Amerika" darbinin-
kų algomis.

Tas gerai, tik rodosi nėra
čia ko taip labai džiaugtis,
nes doliaris jau vėl siekia
tik šešiasdešimtis centų, ir
bankose už sidabrinį dolla-
rį reikia damokėt keturias
dešimtis centų, prie popieri-
nio doliaro. Tad mokėjimai
"milžiniškų" algų bankų iš-
leistomis popierukėmis, ku-
rios yra tik pasitikėjimo
ženkleliais, dar nereiškia,
kad jau taip ir gaunama
kruvos pinigų. Ir jei toliau
tos kruvos bus taip pigiai
mėtomos, tai neabejotina,
kad už kelių metų algos bus
mokamos jau ne dešimtimis,
bet milijonais. Juk jau ir
šiadien parsieima už mažiau-
sį daiktėlį mokėt penkis kar-
tus daugiau negu kad praei-
tyje, kada doliaris turėjo
vertės šimtą centų.

Slaptųjų išplepėjimas.

Lietuvoj galutinai įėjo
madon per laikraščius bar-
tis ir vieniems prieš kitus
teisintis, ir ant galo redac-
cijoms prierašus lipidint prie
savo oponentų straipsnių.
Viename laikraštyje nesė-
niai tilpo raštas, buk kur
vienas iš augštųjų valdi-
ninkų pasakęs, kad Vilnius
Lietuvai yra mažmožis.
Kliudytasis valdininkas ta-
me laikraštyje užginciojo pa-
leistą gandą, laikraštis vie-
nok tuomi nepasiganėdindas
mas atkartojto valdininko
žodžius (juose pasakyta bal-
tgdžiams, kad dabar lietu-
vių kova su lenkais už Vil-
nių būtų zero; reiškia, kovot
dabar negalima, reikia
laukt patogią progą).

Taip, vyrai, visada dary-
kite, vilkite visas slaptības
viešumon, nes lenkai to la-
bai medžioja Lietuvoj, tik
žinokit, kad jie jums už
slaptības išdavimus ne "iš-
graus" ne pasakys.

Connecticut valstijai už-
gynus savo rubežiuose, var-
tot darytą laiką, paski-
riant baudą \$100 už neklaui-
symą šio patvarkymo, dabar
ten lyg tyčia, su laikro-
džiais didžiausia betvarkė.
Vieni laikrodžiai miestų ga-
tvėse rodo tikraji, kiti dar-
kytą laiką, kiti sulaikyti, o
kiti dar lyg valdiškosios
tvarkos išjuokimui, uždengi-
ti juodais skarmalais. Ir nie-
kas tokių laikrodžių savi-
ninkus šimtinėmis ne bau-
dzia. Nejaugi Conn. valsti-
ja pamėgdžiotų kai kurių
lietuviškų draugijelių nuta-
rimus?

Babstistų kunigas Pierce,
Richmond miestelyje, Virgi-
nijos valstijoje, savo pamoks-
le išbarė tulą Lyze Carret,
kurią jis matė važinėjantės
su svetimų vyru. Išbarto-
sios vyras tuomi išžeidęs,
atėjo su trimis savo drau-
gais į kunigo namus, ir pri-
vertė jį stot su juomi į divi-
kovą, kad revolveriais išri-
šus argumentą. Dvikovoj
kunigas tapo pašautas, ir
ant vietos numirė.

Kanadoj, Montrial mieste
atsibuvo suvažiavimas Ka-
nados geležinkelių repre-
zentantų sąjungos, kurios
pirmininkas Sir Henry
Thornton priėmimo pokil-
lyje kalbėdamas pasakė, kad
"amerikonai" yra didžiausi
pasaulij nežinėliai, ir jiems
reikalinga dar labai daug
pasimokint, ypatingai geo-
grafijos ir istorijos, kada-
gi šiedu mokslai jiems yra
labai tolimi.

Daktaras Wood New
Yorko laboratorijoj prižiū-
rėtojas ir tyrinėtojas vėžio
ligos, sako, kad pernai New
Yorko valstijoje nuo vėžio
mirė 90,000 žmonių, ir per
duo ateinančių metų mirs
dar 180,000 iš dabar ligo-
bučiuose gydomų ligojū,
kurie kuracijai pasidavė
pervelai, ir negali but išga-
domais.

Laimingas žvejas iš Cape
May, N. J., kuris nenori pa-
sakyti savo pavardę iš pasi-
didžiavimo savo laimikdu.
Jis žvejojamas Dixon upė-
lyje sugavo jurių ešerį
(bass) ir kuomet jį per-
skriodė, rado prarytą perli-
nių karolių šniurėlį.

New York tulas Milewski
pasiilgęs savo pačios, kuri
nuo jo pabėgo prieš metus
laiko, atsistojes prieš zerkolą
atkalbėjo "amuoas Dievo"
ir pasiėmęs revolverį, per-
sišovė. Paliko jis raštą, ku-
riame pasakyta: "Geriau
mirt negu be pačios gy-
vent".

Pietinėse Rusijos guber-
nijose užtvino upė Volga ir
užliejo visas aplinkes. Dėl
tvanų apie septyniasdešimtis
tūkstančių gyventojų nete-
ko pastogės ir dabar turi
gyvent po plynu dangam,
laukuose.

Kolorados kaime Montrose,
13 metų mergaitė Gray,
išėjus girion parvaryt kar-
vę, paklydo. Per penkis
dienas ji pragyveno gyvoje,
ir ant galo namiškiniai beįeš-
kodami ją atrado girioje nu-
mirusia badu.

PO MEDŽIU

Malonūs broliai ir sesers! Seniai jau aš lankiausi su jumis kartu Po Medžiu, ir kalbėjau su jumis. Rods, nelabai tai dar seniai, nes tik dvi savaitės laiko, vienok ne tekus pasidalinti su jumis savo mintimis, laikas pasidarė gana ilgu. Priežastis mano nesilankymo Po Medžiu buvo tai nesveikata. Mat dabar labai nesveikė laikai. Daug žmonių serga, nemažai jų ir miršta. Daktarai ne atmena tokių nesveikų laikų, išimant laikus epidemijų pavojingųjų ligų, kokiomis neseniai turėjome influenzą ir kelias kitas.

Kalbama, kad nesveikatos platinasi tarp žmonių dėl įvairių priežasčių. Viena svarbiausių priežasčių yra tai atmosferos neramumas. Audros, ciklonai ir kitos šioms panašios viesulos, viena paskui kita bėga iš erdvių ir nuo planetų atneša įvairias dulkes su bakterijomis, kurias žmonės įkvepia ir serga jų ligomis. Tokios ligos daktarams yra nepažįstamos, kadangi jos yra naujos, ir todėl negali atspėti joms vaistus, o kad ligos tankiausia buvo susimaisę su paprastuoju plaučiu, tai ir vaistai daugiausia teikiama tik nuo plaučio, ir todėl vaistai tankiausia nieko sergantiems negelbsti, arba gelbsti labai mažai. Antra priežastis ligų paeina nuo nesvarumo ir oro surteršimo. Visiems žinioms, kaip daug žmonėms šiandien parsieina sugert smarvės, paeinančios iš dūmų gazolino. Šiandien nerasime beveik jokio kiemo, kuriame nebūtų dviejų trijų automobilų ir vieno kito motorciklio. Jie kurinama gazolinu, ir jo rūkstanti dūmai nuodija žmonių sveikatą net namie buvant.

Gi išėjus gatvėn net trošku darosi, nes automobiliai vienas pro kito švilpdami laksto ir savo dumais gamina smarvę, kenksmingą sveikatai. Apart to dar ir šiaip visokios smarvės, paeinančios iš fabriku pučiamųjų dūmų, iš atvirų sručių nuotraukų ir įvairių išmatų, ot taip ir nuodijama sveikata. O labiausia kenkia naktimis ir dienomis gatvėse maišomos dulės, kurios neša daugybę įvairių bakterijų, kurios nespėję į žmogaus kvėpavimo organus, nupuola ant žemės, ir dabar jos pakilę su dulėmis, arba tiesiog kvėpavimo žmogaus plaučius.

Nemažai ligų pareina ir iš pačių žmonių tarpo. Kiekvienam jau žinoma, kad žmogus kaip ir gyvulis turi dvokiančius kvapnius, paeinančius nuo prakaito. O kuomet prisiminsime, kad miestuose gyvena žmonės susigrūdę ar tai kambariuose, ar kur tankiai namai yra sustatyti, tuomet tas dvokas neturi progos išgaruoti, tad taip ir eina nuo vieno žmogaus prie kito, nešdamas nuodus į kvėpavimo organus. Užtaigi visuomet reikalaujama, kad žmonės kiek galint vengtų susigrūdimų. Reikalaujama kambarius vėdinti kuodaugiausia, reikalaujama kuodaugiau tyro oro ir šalinimosi nuo dulkių, nuo dūmų ir kitokių dalykų, susirišusių su nesvarumu.

Tik dėja, kad žmonės tuos visus reikalavimus skaito daiktu visai menkos vertės ir juos nepildo. Kiek jau kartų buvo patarimai duodama net ir iš tam tikrų valdiškų įstaigų, kad būtų vengiama nešvarių vietų susirinkimams, kad būtų vengiama susikimšimų ypač vasaros metu, kuomet oras ir taip troškus, ir buvo net valdišios patarta bažnyčiose pamaldas atlikt rytmečiais ankščiau, kuomet oras nuo ryto vėsesnis. Bet ar žmonės paiso? Niekad. Dar svetimtaučiai vienas kitas to prisilaiko, bet su ateiviais visai kas kita. Jie kaip žiemai taip ir vasaros laikų, bažnyčias kaupina pripildę vidurdieniais, kuomet patys saulės kaitinimas, ir susikimšę maišosi dulkėse ir švinksta prakaito dvokę, patys save ir vienas kitą troškindami.

Dar blogiau, kuomet žmonės mėgsta lankyti pigiuosius teatrų vasaros karščiuose, ir netik vieni suaugę, bet su savim kartu vedasi ir vaikučius, kurie gali paeiti, o kurie dar ne vaikščioja, tuos nešte nešasi. Mums nereiks daug kalbėti apie tų teatrų švarumą, kuomet prisiminsime sau apie nešvarumą žydų, turkų, grekų, italų ir keliolika kitų. O šitie žmonės tik ir užlaiko tuos pigiuosius teatrų. Ten retai kada asla išluojama, retai kada sėdynės nuvalomos ir todėl dulės su bakterijomis apdengta viskas, ir sienos ir sėdynės. Pro tokias vietas einant gatvę jau jaučiasi dvokas iš vidaus, o ką jau kalbėt apie dvoką viduje? O

vienok žmonės nesupranta kaip daug jie kenkia į tokias vietas vesdamiesi ir nešdami savo silpnasveikačius vaikučius, lyg tyčia nuodami juos.

Antras ir tai daug blėdies neša papratimas tėvų, kurie ar tai nesuprasdami dalyko, ar nieko iš to sau neskaitydami, prafina vaikus nuo mažens valgyt šį ar tą laukę, ypatingai gatvėmis einant. Mės kur tik eisime, sutiksime murzinus mažus vaikus einant gatve ir čiulpiant saldainį, graužiant pyragaitį, o nekartą ir šmoltą duonos, apteptą sviestu ar kokių vaisių sultimis. Čia yra tėvų lygiai tokia kaltė ir toks nesupratimas dalykų, kaip ir tų, kurie vaikučius nešasi ir vedasi į bažnyčias ir teatrų.

Mės jau pirmiau kalbėjovim, kaip labai yra sutęstas oras dulėmis ir sudžiais su dumais ir įvairiomis smarvėmis, ir iš to žinome, kad iš oro krinta ir vėjo visuomet maišomos bakterijos. Kada vaikučiai lauke, ypač gatvė, kur vėjas dulkių su sudžiais nešioja, saldainį ar šiaip kokį valgomą daiktą, tos visos bakterijos su dulėmis krinta ant drėgno valgio, ir tada vaikučiai valgo gyvas bakterijas. O ką reiškia bakterijų valgytas, manau, kad tą kiekvienas turėtų jau suprast. Jos vaikų organizme pagimdo ligas, kurias vaikai ankščiau ar vėliau turi atkentėti, o ne retai jos ir neperkenčiamos.

Užtaigi, malonūs broliai ir sesers, kiekvienas iš jų, kurie auginate vaikučius, kaip galėdami grėskite juos nuo papročio valgyt laukę, ypač gatvėje, kur oras visuomet yra užterštas. Jūs patėmykit, kuomet einate gatvėmis pro gyvenimus žmonių, kurie yra apsišvieję. Nepamatysite niekad jų vaikučius lauke valgant. Kodėl? Todėl, kad jų tėvai juos nuo to gresia, suprasdami kaip pavojinga yra valgytas ten, kur vėjas, nešioja dulkes, sumaišytas su ligų perais. Užtaigi ir jūs kiekvienas supraskite, kad nedėra nuodinti vaikų sveikatą ir dar prie to įauklėt juose bjaurų papročį. Juk suprantate kaip bjauru kuomet matote net suaugusias pusseses gatvėmis einant ir maumojant kaušą šaldytos smėtonos, ar graužiant kokį saldainį. Ne retai taip daro net vežimuką stument

LIETUVIAI AMERIKOJ

WATERBURY, CONN.

Margos žinios.

E. Kazlauskas apyrubės teisme turėjo užsimokėti šimtinę ir išlaidas; P. Triškevič dvidešimtis penkis ir teismo išlaidas, abudu už prohibicijos tiesų laužymą. Juozas Kituckis ir vienas airis, gavo prisakymą į 24 valandas išsikraustyti iš Waterburio. Jiedu kaltinami užpuolime.

A. Šimoniukas ir M. Strakauskutis buvo išėję žuvalt. Pareidami susėdo arti gatvekario bėgių pasilsėt, arti Naugatuck upelio. Main gatvekaris bėgdamas į New Haven, užklidęs juos sumankė; Šimoniukas, septynių metų amžiaus, numirė ligonbutyje, o Strakauskutis, irgi dar jaunų metų, turbut pagis.

Airis, J. O'Rily, važiuodamas automobiliu su savo šeima, užvažiavo ir suvažinėjo vaiką 12 metų. Jo moteris ir penki kitos šeimos nariai tapo sužeisti. O'Reily dar negavo \$5000 užstato ir todėl sėdi kalėjime.

Kasžinkas supjaustė policijos seržentą H. Flaherty. Miesto majoras yra įgaliojtas paskirti komisiją ištirti, ar kokių vaisių sultimis. Čia yra tėvų lygiai tokia kaltė ir toks nesupratimas dalykų, kaip ir tų, kurie vaikučius nešasi ir vedasi į bažnyčias.

Mildreda Jašinskiūtė iškėjo už George F. Kelley. Šliubo ceremonijos atsibuvo St. Thomas bažnyčioj. Pamerge buvo B. Jašinskiūtė.

Užbaigė slaugės mokslą.

Elena Dveleskiūtė, gyvenusi prie N. Riverside gatvės, užbaigė trijų metų kursą šv. Marjos ligonbutyje. Tai bus jau antra lietuvė užbaigusi tą žmonėms naudingą mokslą. Slaugės užsiėmimas reikalauja labai daug nuolankumo. Ligoniu budamas ne vienas negali to suprast, o norėdamas tai žinoti, pats turi ligoniu taraut ir perdėtinio įsakymų pildyti, ir tada galima tą viską suprast.

Lietuvės didžiumoj yra kantresnės, o ir tai Elenos pusseserė Ona Dveleskiūtė tik iš antro karto grįžusi tą mokslą užbaigė. Daug mergaičių pradeda, bet nelabai daugiau kai pusę jų tą mokslą užbaigia; vienos prasižengia ir tampa pavartytos o kitos negali pačios discipliną išlaikyti ir pasitraukia. Elena gi niekam nesiskundė, ir dabar gali džiaugtis, nes mano supratimu, tokia profesija yra labai pagirtina.

LDS. išvažiavimas.

LDS. turėjo milžinišką išvažiavimą, arba pikniką, kuriame dalyvavo virš dviejų tūkstančių žmonių. Girtųjų buvo tik trys. Šiaip sau įsigėrusių buvo daug. Mačiau, kad buvo kalbėtojas, bet ką kalbėjo, negirdėjau; turbut pertoli buvau. Vietinis horas padainavo kelias

motina. Jūs suprantate kaip tai netinkama.

žmogus.

dainas, vėliaus dainavo horas iš Hartfordo, susidedantis iš 12 vyrų ir 12 mergaičių. Dainavo labai gražiai. Turiu pastebėt, kad viena alto dainavo taip kaip penkios mergaitės; ji tą dieną buvo su gelsvais plaukais ir gelsva šlebe, ir tamsiais auskariais ausyse. Ji dainavime turį labai gerą balsą. Antra irgi gerai dainavo, suprano; ji dėvėjo juodą šlebę, turėjo tamsiai juodus auskarius, ir tokį pat pasaitą ant kaklo. Bet butų geriau, kad mės tokius balsus galėtume rast tarpe savųjų, waterburiečių.

Sportininkai.

Strikolaitis išgelbėjo Bancard mokyklos vardą, lošiant "beizbolę". Perna ir šiuosmet jie likosi pergaletojais. Vietinis laikraščio reporteris jį vadina misterija.

Dvi mokyklos, kurios dar nebuvo pralošusios, sustatė juos persigalėt: Webster mokykla pastatė savo Coleman, o Bancard mokykla pastatė Strikolaitį. In websteriečiai labai nusistebėjo kaip jie susiėmė su Brooklyn jaunikačiais. Užtai vietiniai laikraščiai dabar visą garbę atiduoda Strikolaičiui.

MILLINOCKET, ME.

Degtindarių vargai.

Maine valstijoj ir prieš karę buvo draudžiama svaiGINANTI GERIMAI. Bet po karin, kuomet visoj valstybėje imta draust, tai pas mus tie GERIMAI ėmė plėstis, o kaip MŪS miestelyje tai degtindarių priviso turbut daugiau negu kur kitur, ir todėl ČIA valdininkai turi užtektinai darbo kratymams ir baudimams; tas daugiausia kliva nekuriems vietiniams lietuviams.

Lietuvių ČIA yra mažas burelis, bet tautiška dvasia pas juos nupuolusi iki pat pamatų. Tiesa, laikraščių ČIA pareina gana daug ir visokios įtalpos, bet jais niekas nesinaudoja, nes laikas praleidžiama girtavimams. Paminėsiu ČIA tik vienos savaitės nuotikius.

Pas sulenkėjusių lietuvių A. G. ir pas tikrą lietuvių J. K. detektivių darę kratą išverčiant visus kampus. Jieško ta degtinės, bet jos nerado. Pas V. J. šerifas darę kratą ir atrado degtinės ir visas prietaisus jos dirbinui. Užsimokėjo jis \$130 baudos. Išrodė labai suvargęs žmogelis, bet automobilių nusipirko net už tukstantį doliarų su viršum.

Lietuvius S. P. šventė savo žmonos varduvės. Pasikvietė pagelbon tris viešnius, sveriančias po 200 svarų. Prikaušę visi išvažiavo automobiliu pasivažinėti; važinėjo kaip išmanė, ir galiausiai parvažiavo namo. ČIA užsidėgė automobilis nuo perdidelio įkaitmo. Automobilių gesint atsiskubino pulkas žmonių su šerifu. Užgesinta, bet automobilis visgi pusėtinai apsvilo. O savininkas pasislėpė, nes labai degtine dvokė, tai bijojo, kad šerifas nesuvuostų.

Kalinis.

(Imitacija)

Nė geležinė štanga, nė durys užkalts,
Nė nemiegančios akys jo svajonę užturės...
Pasaulij pavargęs, širdyje turi pagiežą,
Jam dienos maž daug skiriamos nuo tamsios nakties.
Plati žaliuojanti pieva ir kalnai, upelis,
Čionai tai lengvai dėl jo dangiškas rojus butų,
Bet miesto gatvė, Čia kitoks svajonės takelis,
Priveda prie kalėjimo, kad svajonės žūtų....
P. Aukštikalnis.

Likimas.

Gyvenimas mano tai kova audrų,
Kurių sukuryje tik blaško jausmai,
Norėčiau pasprukti ir bėgti tolyn,
Gal paliautų bent sykį kamavę skausmai.
Bet pasprukti ar bėgti dabar negaliu,
Nes jau skirta likimo vien vargas kentėt,
Kurio nors padėsiu visas aš įjegas,
Jau nebeįstengsiu jo neregėt.

Sunku yr' gyvent visų apleistajam,
Kai nieks neprabyla malonaus žodžio;
Apleido visi, net tikriausi draugai,
Niekur nebegirdžiu jokio balselio.
Nuliudo pavargus apleista širdis,
Greit pajutau nelaimėn pakitavęs;
Juokias, tyčiojas tikriausi draugai,
Ir smugis baisiausias, esu jau prazuves.
Bet tikrieji draugai jus brangiausi,
Nejau toksai nieksas prieš jus' aš esu,
Kad taip baisiai paniekint nuliudusią sielą,
Ir likau atstumtas nuo žmonių visų.

Dabar gi pradėsiu kovą pats vienas,
Kol smiltys užbers manasias akis
Ir kovosiu tikrai, kol pailsiu visai,
Po mirties gal bent siela atgis.

G. Ainis.

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET.

Foreign Language Information Service.

ARKLIŲ SUMAŽĖJIMAS.

Nuo 1913 metų matoma vienuoliktas nuosimtis arklių sumažėjimo pasaulyje. Skaitlynės surinktos iš 85 šalių. Tos skaitlynės rodo, jog dabar yra 103,550,000 arklių, kuomet prieš karę buvo 116,500,000. Negalima gaut tikras skaitlynės nuo 15 kitų šalių, kurios turi 741,000 arklių.

Arklių sumažėjimas žymus Rusijoj ir Suv. Valstijoje. Dabar Rusija turi 18,507,000 arklių, bet 1913 turėjo 34,700,000, kas reiškia 47% sumažėjimo. Suv. Valstijose yra 20,550,000, bet 1914 m. buvo 23,145,000. Sumažėjimas Francuzijoj, Vokietijoj ir Japonijoj, bet Argentinoj, Kanadoj, Afrikoj, Danijoj, Ispanijoj, Švedijoj ir Norvegijoj arkliai pasidaugino.

Iš skaitlynių 38 šalių, jos turi 23,432,000 mulų, kuomet prieš karę turėjo 23,618,000. Kitos 19 šalys turi 1,238,000 mulų.

Suv. Valstijos užima pirmą vietą su 20,550,000. Rusija antrą su 18,507,000. Suv. Valstijos turi daugiau mulų — 5,898,000. Brazilija turi 1,865,000, ir Indija 1,782,000.

Įgabenimas arklių į Suv. Valstijas žymiai nupuolė nuo 11,142—1909-13 metais iki 3,598—1921 m. Iš Kanados daugiausia įgabenta, arba 80%. Likęs 20% iš Melikos ir Francuzijos.

Išgabenimai į kitas šalis Nelaimingi mūsų vientaučiai! Kada jūs pradėsite kastis iš tamsybės ir kada jūs pradėsite eit gerai keliais? Truksta apsvietos tarpe mūsų brolių lietuvių!... Vargo plunksna.

sumažėjo. Mulų išgabentimai padidėjo. Nuo 1919 iki 1922 metų išgabenta 15,655 stūkų, 1909-13 metais 23,333 stūkų.

Meksika perka daugiausia mulų, pralenkdama Kanadą. Nuo karės, Francuzija nupirko daugiau arklių negu pardavė, kuomet prieš karę pardavė tris kartus daugiau negu nupirko.

KALKIŲ NAUDINGUMAS ŽEMEI.

Kalkėmis trešiant žemę, daug našumų suteikiama, o sėjant dobilų butinai reikia kalkėmis žemę trešt. Kalkių reikia išbarstyt apie 100 svarų ant kiekvieno lygiakercio, turinčio 1000 pėdų. Kalkės daug pirmiau negu sėjant turi but išbarstytos. Strugėms arba kitoms vėniūjančioms žolėms, kalkės kenksmingos, ir tik tokiuose atsitikimuose pagelbsti, jeigu žemėje jau randsi didelis nuosimtis puvėsių.

NAMINIAI DARŽELIAI IR SVEIKATA.

Philadelphiaje per dvidešimt tris metus žmonės paskėmėginai sodino naminius darželius. Taipgi ir su keliais kitais miesteliais, sako žemdirbystės departamentas.

Tas prisidėjo prie nupiginimo tulų produktų. Bet neužilgo kitos ir geresnės naudos buvo matomos, kaip tai sveikatai. Naminiai darželiai netik daug gero atneša daržininkui, bet prisideda ir prie papiginimo gyvenimo iškasčių ir nauda pačiai tautai.

Kas nori but mylimas nuo kitų, tas privalo mylēt kitus.

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

Mēs kalbējome kas ir kaip daro permainas ant musų zemēs. Toliau mēs dar patēmysime i zemēs istorijā.

Svarbu yra žinot žmonių istorijā, kā garsūs žmonēs sakē ir darē senovēs laikuose, bet dar svarbiau patēmyt zemēs istorijā, kā veikē ir veikia galinga namatoma galybē, kuri maino musų zemēs paviršiu.

Kaip mēs pažiurim i žemlapi, mēs atrandame labai daug istorijos, ypatingai tokiame žemlapyje, kuriamė nēra jokių vardų, tik vien zemē.

Per praėjusius amžius daugelis drasių žmonių ap-leido savo namus ir keliavo atrast nežinomas kraštus zemēs. Gerai žinomas Kolumbas savo pasišventimū atrado didelē šalį Amerikā, kurios pirmiau žmonēs nežinojō. Tūkstančiai kitų žmonių atrado įvairias salas, vis dasidėję prie pažinome zemēs. Kurie naudoja žemlapi, turi atmint, kad kiekvienas kraštas su pasišventimu keno nors tapo atrastas ir aprašytas. Žiurint i žemlapi mēs matome daugelį spalvų, kurių mēs nepaisėsim visų, vien tik Anglijos žemlapi mēs patēmykime. Jis pieštas raudonai ir visos salos ir salelės, esenčios Anglijos valdžioj, yra raudonos. Nusistebēt reikia, kad tos šalies žmonēs taip pamargino pasaulio žemlapi su savo savasčia, kiek tai turėjo but pasišventusių kelionēs žmonių jū šalies ir kiek jie turėjo pradēt naujokynių šiame pasaulyje. Bet iš tikrai moksliško atžvilgio žiurint, mokslo žmonēs nesiskaito su žemlapi spalvomis. Jiems zemē rupi pažint, o ne kuro sklypas zemēs užimtas.

Vienas mokslininkas daug keliaves pasaulyje, vienā kartā sakē: „As nematau jokio skirtimo ant šios zemės tarpe žmonių, nes aš sutinku tik dvejopus žmonēs, tai yra, kur tik pasaulyje keliavau, aš atradau tik vyrus ir moteris“.

Mēs dar galimē sakyt tai, jog kur mēs nekeliavome, visur mēs atrandame tik gamtā. Tiesos judėjimo, tiesos šviesos ir hemijos, tiesos vandens, tiesos oro, yra visur ant zemēs vienokios. Taip ir zemē visa yra vienokia. Taip ir žmonēs ant šios zemēs yra vienoki, tik per savo netobulumā išsidalinę i grupas ir tankiai vieni kitus kuom nors paniekina, bet išties žmonija yra zemēs augalas, ir kaip kudičiai tobulinasi, auklėjasi visur. Pažiūrėjus i žemlapi mēs atrandame, kad penkios septintadalys zemēs yra vandeno, o likusi dalis sausā zemē. Dideli sausžemiai vadinami kontinentai, didelės jurēs vadinasi oceanai.

Zemē po jurėmis.

Zemē taipgi randasi ir po jurėmis, kuri taip pat turi savo lygumas ir kalnus. Kalnai tiesiasi eilėmis, kurių smailumos tankiai iš jurių vandens kyšoja; neku-

rie išsikišę kalnai sudaro didelės salas. Viduryje kontinentų mēs atrandame vandenis tokiame panašume kaip jurēs salas. Viduryje Amerikos randasi dideli ežerai, vadinami ežerais šiaurinės Amerikos, kaip kad Kašpiškos jurēs Azijoje. Šitie vandenai ir sausžemiai nuolat mainosi. Mokslo žmonēs tyrinētojai, sekdamie žemēs istorijā, daro žemlapius kaip zemē atrodē prieš kelis milijonus metų ir kaip ji atrodys milijonams metų prasilinkus.

Zemē nuolat džiūsta.

Mokslininkai gerai patyrē, kad zemē džiūsta ir jos ateitis bus panaši i marso paviršiu. Visas paviršius marso yra labai sausas, vandens jau mažai ant jo randasi. Vandens daugiau užsilikē prie jo sągalių.

Nors ir ant žemgalių matoma yra daugiau vandens, bet zemē lėtai žudo savo vandenis ir darosi vis sausesnē. Kada nors jurių dugnas turėjo but sausžemis, o musų sausžemis, ant kurio dabar gyvename, turėjo but jurių dugnas, nes daug ženklių ant zemēs tą patvirtino.

Kada mēs žiurime i žemlapi Indijos, mēs matome daugybę mažų salų jurēs, kurios driekiasi per Siamā, yra raudonos. Nusistebēt reikia, kad tos šalies žmonēs taip pamargino pasaulio žemlapi su savo savasčia, kiek tai turėjo but pasišventusių kelionēs žmonių jū šalies ir kiek jie turėjo pradēt naujokynių šiame pasaulyje. Bet iš tikrai moksliško atžvilgio žiurint, mokslo žmonēs nesiskaito su žemlapi spalvomis. Jiems zemē rupi pažint, o ne kuro sklypas zemēs užimtas.

Vienas mokslininkas daug keliaves pasaulyje, vienā kartā sakē: „As nematau jokio skirtimo ant šios zemės tarpe žmonių, nes aš sutinku tik dvejopus žmonēs, tai yra, kur tik pasaulyje keliavau, aš atradau tik vyrus ir moteris“.

Mēs dar galimē sakyt tai, jog kur mēs nekeliavome, visur mēs atrandame tik gamtā. Tiesos judėjimo, tiesos šviesos ir hemijos, tiesos vandens, tiesos oro, yra visur ant zemēs vienokios. Taip ir zemē visa yra vienokia. Taip ir žmonēs ant šios zemēs yra vienoki, tik per savo netobulumā išsidalinę i grupas ir tankiai vieni kitus kuom nors paniekina, bet išties žmonija yra zemēs augalas, ir kaip kudičiai tobulinasi, auklėjasi visur. Pažiūrėjus i žemlapi mēs atrandame, kad penkios septintadalys zemēs yra vandeno, o likusi dalis sausā zemē. Dideli sausžemiai vadinami kontinentai, didelės jurēs vadinasi oceanai.

Nemuno Sunus.

ZEMĖ DAROSI PAILGA.

Astronomai kaskart vis akyvesnius dalykus skelbia. Iš vėliaus paskelbtų žinių pasirodo, kad musų zemē kaskart darosi pailgesnē ir todėl laikui bėgant gali susilygint diena su nakčia (processio equinoctium).

Svarbiausia priežastis to apsiirėškimo yra tame, kad „ašis“, apie kurią musų zemē keliauja savo kelionē, yra palinkus i ekliptikā (i-lanka, apie kurią zemē kartā metuose apsisuka) 23½ geografiškus laipsnius. Toks palinkimas „ašies“ turētų but ne atsimaianantis, ir be abejonēs toks būtų, jeigu ne aplinkybės, kurios

vieton palaikyt zemē pilnamė jos apvalume, daro ją pailga vienon pusēn, taip, kad imant ją nuo vieno žemgalo iki kitam, randama 20 mylių jos mažiau negu skersai viduri.

Permainos vyksta lėtai.

Toks zemēs putimasis vienon pusēn paeina nuo jos sukimosi vienon pusēn, o iš kitos pusēs veikia gravitacija, ir kuomet taip dedasi, vadinamoji zemēs ašis nestovi vienoj vietoj, bet mainosi savo pozicijā, kas galimē lyginti klibėjimui ir todėl zemēi jau parsieina keliavot aplink ekliptikā.

Palyginus zemēs didumą, jos išsiiputimas ties viduriu nēra tai labai didelis ir todėl pritraukimas dar ne žymiai veikia. Užtai ir „ašies“ klibėjimas nedaug reiškia zemēs kelionėje aplink saulē, kadangi tokia kelionēs procesija atsibuna tik kartā metuose, o žemgaliū kelionē apie ekliptikā atsibuna tik kartā 25,800 metuose, bet metai po metų visa tvarka vis daugiau įra ir todėl reikia tikėtis susilaukt ant zemēs lygios dienos ir nakties.

Pagreitinimas to viso yra tame, kad punktai žemēs kelio apie saulē (ekliptikā) kuriuose privalo rasti zemē metu susilyginimo dienos su nakčia pavasaryj ir rudenij, kaskart vis tolinasi i vakarus.

Iš to daroma išvada tokia, kad zemēi klibant, kā gimdo saulēs traukimas ties zemēs išsiiputimui, zemē, kaip cielybē, kas pavasaris ir ruduo pasilenkia biskutį greičiau negu reikia, ir tokiu budu ji pasiekia susilyginimo dienos su nakčia punktus greičiau. Tie punktai yra greta ekliptikos i žemēs lygumos, ko pasekmėmis yra jų kelionēs i vakarus ir taip aplink saulē jų kelionē pasibaigia kartā i 25,800.

Sulyg šitokio išvadžiojimo turētų išeit aiškumas dar ir tas, kad abudu žemgaliai irgi vietoj nestovi, bet lėtai slenka aplink, ir taip visi geografiški ratai vis juoda savo apvaliu keliu, tolyn.

Keli žodžiai apie eskimosus.

Eskimosai tai yra žmonēs kurie gyvena arti šiaurės žemgalo, tarp ledų ir sniegų. Fiziškai jie yra išsivystę normališka, bet protiška stovi labai toli nuo žmonių musų rasos. Suau-nė protas yra tiek tik išsivystę kiek dešimties metų vaiko kaukaziškos rasos. Nors eskimosai šiadien turi ir protavimą ir veikia daug kā panašaus i veikimus kaukaziškosios rasos žmonių, tai vienok jū protavimas stovi labai žemai.

Eskimosai gerai supranta kilnojimų metodus ir jomis gana gambiai naudojasi. Pavėzdan, jie moka iškelt iš vandens dvejų tonų sunkumo jurių liutų, su pagelba vinda traukiamų virvių.

Moters žiemos vakarais žaidžia painiodamos šniu-rus ant rankų pirštų; žaislas toks vadinamas gaudytū saulēs, kad ją patraukus iš pietų šiaurės pusēn. Tai yra simbolis, reiškiantis pasiilgimą saulēs, kuria jie labai mažai gali pasinaudot. Vasarā, nuo Birželio iki

Spalio mėnesio eskimosams yra ištisa šventė, nes per tą visā laikā saulē nenusileidžia. Tuom laikū, kaip visokios rūšies augalai, gyvunai, taip ir patys eskimosai moudosi saulēs spindulių šviesoje. Medžioklė ir žvejonē šiais mėnesiais yra lengviausia, nes gyvunai visur silimpinėja. Eskimosai per vasarā dienas praleidžia kuoilgiausiems savo žaislams.

Kaslink papročių, žiurint musų akimis, ne parsieina daug kas pasigērėtino pasakyt. Eskimosai iš prigimties turi prisirišimą prie vandens ir tankiai jį naudoja gėrimui, bet niekad apsi-prausimui. Nors vyriškiai veikt visā savo gyvenimā praleidžia vasaromis prie vandens ir žiemomis ant ledų, vienok nē vienas iš jų nemoka plaukt.

Maisto produktus valgo žalius ir apie virimo sistemā jie nesupranta. Žibinimui ir drabužių džiovinimui vartoja lempā, vadinamā „ik-to-mah“. Šita lempā yra nelemtai ištāsyta iš akmenio. Joje dega iš samanų supintas knatas, įmerktas i foko (vandeninis gyvunas žuvies pavidale) taukus.

Svarbiausis eskimosų maisto produktas yra tai mėšā fokū, mėškų, refinerių ir paukščių. Iš augalų valgo vien tik laukinius rafinerus (caribou). Kaip mėšā taip ir ši augalā valgoma žalia, ne virtā.

Kada ledai radosi ant zemēs.

Mainymasis zemēs sąga-liū nukrypimo nieko ne pasako apie atsiradimą ant zemēs taip vadinamos ledų epokos, nes jau yra žinoma, kad ledų gadynē yra perleidusi keliatą karštų gadynių, kurių ilgiausia buvo apie du šimtū tūkstančių metų.

Pirmoji ledų gadynē prasi-dėjo, sulyg geologų apskaitymo, mažiausia prieš vienā milijoną metų, o pasiklausioji apie prieš penkiasdešimt tūkstančių metų, kas daro nežymią dalį laiko nuo tada, kada ant zemēs susitvērē kietas kėvalas.

Tiktint teorijai apie nulinkimā zemēs ašies, ta permaina galėjo įvykt prieš milijoną metų arba seniau, bet ta permaina vyko labai lėtai, nes jeigu būtų vykusi staiga, tai būtų likę ženklai, kurie dar ir šiadien būtų surandami, o jei vyko laipsniškai, tai vyko labai ilgai.

Prirodymų tokių permainų šiadien niekur nēra, nes juos nesutvērē net didžiausi tos teorijos šalininkai, tad liekasi tū spręst sulyg fizikos tiesų, kas vadinasi mehanika.

Ledinių gadynių buvo kelios.

Grįžtant prie tikrumo, reikia atmint, kad ledų epoka nebuvo viena gadynē, kurije ledai būtų buvę apdengę visā šiaurinė dalį pasaulio, bet dailnos i keliatą gadynių, kurių kiekviena tęsėsi nuo penkių iki šešių šimtū metų, o tarpuo se jų vėl viešpatavo karščių gadynēs, kurios tęsėsi nuo septynias dešimts iki dvejų šimtū metų. Taip sau persistačius ir įtikėjus teorijai

apie permainā zemēs ašies, prietume prie supratimo, kad anais laikais musų zemē neturėjo tokio ramumo kaip kad šiadien, bet visuomet turėjo sutis lyg vilniū supamas laivas. Bet taip nebuvo, apie kā persitikrin-sime žemiau.

Prie to visko, kas augščiau yra pasakyta, reikia pridēt, jog geologai surado prirodymus, kad kelialais milijonais metų prieš ledų gadynē, buvo pirmesnē tokia viena, o gal ir daugiau ledinių gadynių, kas reikštų, sulyg teorijos apie zemēs ašies nulinkimo permainos, kad dar kartā parsieitū sulaukt tokio zemēs supimosi, kaip supasi laivas ant vandens, kas fiziškai nēra užtikrinta ma, o galbut ir visai negalima.

Apie buvusias gadyne nēra dar galutinai ištirta, vienok manymas kaikeno, kad ledų gadynē sukrevinusi zemēs ašis, arba prisidėjus prie to, yra klaidingas.

Istoriskās cipras.

Penktu seniausiu medžiū visame pasaulyje, ir trečiu šiaurinėje Amerikoje, yra didelis cipras, augantis Edenborn Brake, Louisianos valstijoje. Profesorius Herman Schrenk iš St. Louis apskaito, kad šis medis turi amžiaus 2,500 metų, arba jis pradėjo savo augimą tais laikais, kada Nabuhonozoras paēmē Jaruzolimā, o šiaideninis Rymas dar buvo tik nežymiu kaimeliu. Kada Kristus gimē, šis cipras jau buvo 600 metų senas, o kada Kolumbas leidosi įieškot apietinės Amerikos, turėjo jau 2000 metų.

Seniausias cipras pasaulyje Santa Maria del Tule, turi senumo 6000 metų; jis yra ne toli nuo Oaxaca, Meksikoje; palmos medis Orotaxe Teneriffe saloj, turi 4000 metų ir tiek pat turi metų medis redwood, augantis Kalifornijoje. Senegilū yra medis baobab, kuris irgi turi 4000 metų.

Gaubti ir kalbanti paveikslai.

Visai neseniai du studentai Cornell universiteto, išrado naują prietaisā pagerinimui paveikslų filmose. Tas prietaisas pavadintas tuomtarpu „television“. Jį pridėjus prie aparato, rodančio paveikslus ant drobulės, figūros išrodo kaip ir skulptoriaus išdroštos, reiškia, visas parodoma naturališka: kur reikia, drabužis išrodo gaubtas, lenktas, susisukęs, taip ir kiti dalykai, kurie paveiksle negali but nupiešta, bet taip kaip kad iš medžio skulptoriaus būtų išdrošta.

Dr. Lee de Forest išrado kitā prietaisā, vadinamā „phonofilm“, su kurio pagelba krutanti paveikslai išrodo balsā sulyg krutėjimo, taip, kad žmogaus figura filmos paveiksluose netik krutėtų, bet ir kalbėtų. Dar-ryta pirmi bandymai šio aparato ir persitikrinta, kad pasekmės yra geros, tik nelaimē, kad balsas, iš aparato išeinantis, yra be galo silpnas; ar duosis jis padaryt stipresniu, dar nežinia.

Rusijos „raudonoji“ armija.

rai kovojō prieš Kolčakā, Denikinā, Vrangeli, nes jie žinojo, kad už Kolčako bei jo sėbrų pečių eina reakcija, senosios tvarkos grąžinimas, o kas jiems buvo svarbiausia nedalintū dvarų atėmimas. Tačiau tą pavojū nugalejus, daugiau kariavot valstiečiams nēra jokio pamato. Komunistū jie nekencia už jų žiaurumus, rekvizicijas, tikybos naikinimą. Ir ideališka su komunizmu jie niekad nesutiks, nes valstiečiai yra griežčiausiais privatiškos nuosavybės gynėjais. Teisybē, Rusijos valstietis nebuvo ir carizmo draugu, o vis tik ištikimai tarnavo carui. Bet tuomet valstietis buvo politiškai visai pasyviškas, neapsitvēręs per daug tikėję caro galybē, kuri amžių tradicijomis paremta, atrodē jam kaip kokia amžina nejudinama uola. Dabar visai kas kita: valstietis matē „amžinojo“ carizmo žlugimā, jis matē, kaip valdžia ējo iš rankų i rankas; revoliucijos ypač komunistų propaganda, sugriovė visus autoritetus, kuriais jis tikėjo, taigi jos dabar nebus nieko akiai ištikimu tarnu, taigi ir komunistū.

Bet vis tik komunistai, ir negausingi, vaidina didelę rolę raudonoje armijoje. Jie sudaro vadinamuosius komunistiškus narvelius („jačeiki“), kurie užsiima politišku špionažu. Per juos komunistū vadai žino geriausiai kareiviū upā ir gali kiekvienā pasipriešinimā arba sukilimā tuojau pradēžioje užslopint. O žinių apie sukilimus raudonoj armijoje yra nemaža. Kai kurių net ir komunistai neginčija, kaip antai neseniai Maskvoje, Saratove, kur sukilę kareiviai užmušē komisarus ir savo kolegas komunistus.

Paskutiniomis žiniomis, pati sovietų valdžia mano, kad apie 60% raud. armijos — neištikimi.

Viena ypata, gerai pažįstanti raud. armijā, šitaip apie ją atsiliepē: „Raudonarmiečiai mano tik apie valgi, ir jei jie neuztektinai jo negauna, tai prietina prie sukilimų. Juos galima vartot vidaus tvarkai palaikyt, bet susidurę su gerai organizuota ir apginkluota kariūmene, jie arba pasiduos nelaisvėn, arba išbėgios“. Ši harkteristika bus greičiausia perdėta, bet negalima sakyt, kad ji neturėtų jokio pamato.

Apginklavimas ir tehniška raud. armijos pusē.

Prie šių dienų kariškos technikos kariūmenē, kad ir su geriausiu žmonių sąstata, bet neturinti užtektinai ne tik ginklų ir amunicijos, bet ir kitų kariškos technikos įrankių—nedaug kā galēs padaryt.

Ginklų tuom tarpū raud. armijoje truksta. Mat, nuo didžiosios karės buvo like, daug paimta nuo Kolčako, Denikino, be to, ir savosios ginklų dirbtuvės, vis tik galima, kad ir menkai. Bet labai truksta kitų kariškų technikos įrankių: šarvuotų automobiliū, orlaivū ir t.t.

Taipgi aprūpinimas drabužiais ir maistu—labai labai silpnai pastatytas. Intendanturos sandėliai tušti ir pripildyt jų, prie dabartinės ekonomiškos padėties Rusijoje, nēra jokios vilties.

Pagaliaus armijos veikimas daug pareina nuo susisiekimo. Ypač turint mintyje Rusijos atstumus, reikalinga susisiekimui dēt ypatinga doma. Tuo tarpū visi žino, kaip Rusijoje yra suirę transporto priemonės. Žinomas Amerikos finansistas ir ekonomistas Hoover'is, kuris ilgai tyrinējo Rusijā, tvirtina, kad šiadien Rusijos geležinkeliai atlieka vos 7% to, kā atlikdavo prieš karē.

Išvados.

Viskā augščiau pasakytā suēmūs kruvon, matome, kad tas kozeris, kuriuo sovietų valdžia taip giriasi ir mėgsta grasint, yra gana silpnas imant jį objektyviškai. Bet ir dar neišėina, kad jis būtų be vertės ir Rusijos priešininkai galėtų jį visai ignoruot.

Rumunijos armija savo kokybe, kaip tvirtina žinovai, yra nē kiek negeresnē, jeigu dar nebologesnē.

Dėl lenkų, tai jų armija savo žmoniū, ypač karininkų prisiruošimu, kažin ar bus geresnē už raudonąją armijā. Apsiginklavimas pas lenkus šautuvais ir artillerija irgi nebus geresnis negu rusų, o kai dėl amunicijos, tai lenkai neturėdami savo dirbtuviū, visai pareina nuo užrubežiu. Užtat vėl lenkai turi šliaužus, kurių rusams truksta, šarvuotų automobiliū ir kitų moderniškų karės priemonių. Taipgi lenkų kariūmenės aprovizacija ir, apskritai, intendantura geriau pastatyta. Susisiekimo priemonės irgi veikia daug geriau.

Taigi, jei raudonoji armija negali girtis savo stiprumu, tai kažin ar bus stipresni ir jos priešai, ne tik kikybiniai, bet ir kokybiniai. Mat, gera armija—tai ne tik apginkluotų žmoniū minia. Tai ypatinga institucija, turinti savo dvasiā, tradicijas, istorijā. Ta institucija—tai ilgo darbo, žmoniū ruošimo ir auklėjimo rezultatas. Gerai armijai sukurt—reikia ne tik daug pinigų, darbo, pasiūkavimo, bet ir laiko ir didelio nusimanymo.

Vokiečių armija buvo geriausia Europoje, bet tai buvo kelių dešimčių metų labai intensyviško darbo rezultatas, nekaltant jau apie milžiniškus materiališkus resorsus, kurių jį reikalavo. O prūsų armija, vokiškosios armijos branduolis ir pavyzdis, kurėsi šimtmečiais.

Napoleono genijus sukūrē stipriā armijā gana trumpu laiku. Bet Napoleono armija tik jo genijumi ir laikėsi. Jo ypata turėjo beveik hipnotiškā pajiegā kareiviams ir vadams. Prasišalinus Napoleonui, ir jo armija iširo, pabiro, išnyko.

Valstybē, o ne ypato, gerai, pastoviai armijas sukurt reikia didelio darbo ir ilgo laiko—Lietuva.

(Galas)

NAUDINGI PATARIMAI APIE SVEIKATA.

(Tasa)

Speciališki užrašalai. Yra tik vienas speciališkas užrašalas, kuris vertas, paminėjimo, kuris randasi Amerikos Raudonojo Kryžiaus pirmutinės pagalbos įstatyme. Kiekvienoje tų karbelių randasi ilgas gazos raištis su gazos kompresu, prisutu prie jo vidurio, trikertis užrašalas su atspaudintu ant jo paaiškinimu, kaip vartot, ir dvi spilkos.

Paaiškinimai, kurie randama metalinėj dėžutėj, yra sekanti:

Gazos bandažas su kompresu. Jeigu ant sužeistos vietos oda yra sugadinta, vartojant šitą užrašalą ir kompresą, užrašalą reikia išvyniot, bet reikia saugotis nepajudint kompreso paviršiaus. Kompresą reikia uždėti ant pačios žaizdos ir prilaikymui jo ant vietos reikia apvyniot tą vietą su raiščiu ir stipriai surišt arba susegd spilka. Jeigu žaizda yra labai didelė, kad kompresas negali ją visą uždengt, uždėk kompresą ant žaizdos vidurio ir aprišk aplinkui raiščiu, kaip jau buvo sakyta pirmiau. Bet šitame atsitikime buk labai atsargus, nepajudink kompreso paviršiaus, kuris uždėtas ant žaizdos. Atsitikime, kad jeigu nėra žaizdos, šitas užrašalas gali but vartojamas kaip paprastas bandažas, prilaikymui ant vietos užrašalų ir tt.

Trikertis užrašalas. — Trikertis raištis yra vartojamas kaip paviršutinis užrašalas. Šitas raištis taipgi užsiriša arba spilka prisiseiga ant vietos.

Nejudink atrištos žaizdos su pirštais, vandeni, ar kitu kuomi, bet uždėk ant jos kompresą, o jei žaizda yra labai didelė, tai nepajudink bandažo paviršij.

Bandažo spaudimas tuojuas sustabdys kraują tekėjimą.

Parankumas šito ištaisymo (outfit) randasi tame, kad visi daiktai, kurie jame, yra čysti ir gatavi vartojimui, visi užrašalai gali but lengvai vartojami ir apart to jame randasi gatavos kilpos. Su jomis ir medega del klišių, kurią lengvai galima surast, tu visados gali but gatavas sutikt visokį sužeidimą.

Kompresai.

Apie kompresus jau buvo minėta, kalbant apie Raudonojo Kryžiaus pirmutinę pagalbą ištaisymą (outfit). Kompresas yra tai kas tokis, vartojamas spaudimui ko, arba aiškiau sakant, uždėjimui ant atdaros žaizdos. Jis turi but apie pusantro colio dydžio i visus šonus. Kompresas turi but padarytas iš gazos reto perkelio.

Apart to viso kompresai privalo but nepavojingi vartojimui. Dėlei to jie privalo but pirmiaus dizinfekuoti pirmoje vietoje ir po antra, jie turi but nesuteršti, pirštais arba taip kuomi juos benešiojant. Šita tai yra didelė Raudonojo Kryžiaus pirmosios pagalbos ištaisymo nauda, kuris yra taip sutaisytas, kad be jokio pavojaus gali but uždėtas ant žaizdos, budamas įdėtas i metalinę dėžutę, jis yra apsaugotas nuo suteršimo. Tarpe žmonių yra vartojama dar daug kitokių pakelių, užlaikančių pirmosios pagalbos prietaisais ir kompresus, bet jie ne taip saugiai supakuoti, kad negalėtų but suteršti, kaip tai Raudonojo Kryžiaus prietaisais. Ant kiekvienos dėžutės ar pakelio yra atspaudinti paaiškinimai, kurių reikia prisilatikyt. Jeigu gali įgyt pirmosios pagalbos pakelį prietaisų, tai aprišimui žaizdos vartok jas, o nekitokias. Antras pasirinkimas turi but antiseptiška gaza. Mažos dėžutės parankiausios dėl kompresų, galima gaut kiekvienoje aptiekoje (neuzkrečiama gaza yra ta gaza, iš kurios per kaitinimą yra išnaikinti visi diegai, o antiseptiška gaza ta gaza, iš kurios diegai tapo panaikinti per veikiančius prieš puvimą vaistus, ypač merkurijio bichlorido). Nešiojant prie savęs kompresus, reikia juos laikyt uždengtus, kad jie nesuteršty. Vartojant ji reikia visada suimt pirštais už popieros, i kurią jis yra įvyniotas ir tos popieros nenuplėšt, kol ji yra reikalinga kompreso uždengimui. Jeigu per neapsižiurėjimą gaza pačiuopinėjai pirštais, tai uždėdant ant žaizdos reikia tēmyt, kad ta dalis gazos butų kuotoliausia nuo žaizdos.

Kaip pasakya po antgalvių Diegai, kol

galima parupint saugia gaza, žaizdą geriau palikt atrišta, nē kaip, užrišt by kokiu skarmalu, bet šitas yra nevisada praktiška. Ypač tose vietose, kur gaza negalima greitai laiku parupint, yra pavojinga ant ilgai palikt atrišta žaizdą, nes nuo rankų ir iš oro ant jos prisirenka visokių nešvarumų, kol daktaras suteiks atsakančią pagelbą. Šitame atsitikime kompresas taipgi lošia žymią rolę, laikydamas kraujo tekėjimą ir uždėdamas žaizdą. Bet kompresą reikia stengtis padaryt kuogeriausj ir iš čysto audklo. Dėlei to galima vartot nosinę skepečiukę, kuri po skalbimui dar nebuvo vartota. Ta skarelė pirmiaus turi but išdžiovinata per dešimtas minutų ir aplieta 1-1000 merkurio bichloridu, naikinančia medega, per tiek pat laiko (tobyčaitės naikinančios medegos yra plačiai vartojama; jos yra žinomos po vardu antiseptiškių tobyčaičių. Šita substancija yra marinanti nuodai ir jos persivertimas negali but tarp metalinių dengtukų). Rekomenduojamą apsaugą duos kompresas, kuris yra nepavojingas vartojimui, bet yra svarbus praktiškas sunkumas prie jo uždėjimo. Jis, žinoma, bus labai šlapias ir reiks iš jo prieš uždėsiant ant žaizdos išgrešt vandenį. Padirbant šitą kompresą reikia ji rankomis čiupinēt, ir kaip bus žemiau paaiškinta, nuo rankų pasilieka ant jo milijonai diegų. Taigi, jeigu galima, reikia rankas chirurgiškai apvalyt, tai yra, nuo jų prasalint visokius ligų diegus. Tą galima padaryt mazgojant rankas su muilu karštame vandenyje apie penkis minutes, ypač reikia atkreipt atydą, kad nagai butų gerai išvalyt. Rankas geriausia yra galima numazgot po krano, jeigu gi yra vartojamas dėlo sudynėlis, tai vandenį reikia atmainyt apie tris sykius. Po nu-prausimui rankas reikia mirkyt apie 5 minutes 1-1000 chemiškoj ištarpoj. Tada rankas reikia nušluostyt, ir nieko daugiau nečiupinēt, tik daryt kompresus. Tada reikia išimt iš blekinės dėžutės skiriamą kompresui audinį, bet ir dabar reikia saugotis, neimt pirštais už tos vietos, kuri parais ant žaizdos. Priešingai, turi laikyt ji už pačių kampų ir išgrežt iš jo vandenį, taip, kad pasilikyt sausas, ir tada uždēt ant žaizdos be atidėliojimo. Jeigu dėl kompreso buvo paimtas gana diktokas audinio sklypelis ir prieš išvirinant jis buvo sudėtas kaip tik tinkantis ant žaizdos, tada parankiau ir lengviau ji vartot.

Kada nėra jokių parankumų, kuriais galima butų pasinaudot prausiant rankas, natūrališkai šitas turi but praleista, bet visgi reikia užlaikyt nekuriuos prasergėjimus darant kompresus. Šitame atsitikime vėl paimk nosinę skepečiukę arba sklypelį nesuteršto audinio, ką tik išskalbt, ir uždėk ant žaizdos. Sklypelis audinio ar skepetaitės, kurie buvo jau vartoti, nors ir išrodytų čystais, visai nėra tokiais chirurgiškų nuomonėj ir yra pavojingi vartojimui vietoje kompresų.

Niekados pačiam nereikia mėgint mazgot žaizdą. Tokius dalykus reikia palikt atlikt chirurgui, kadangi pirmosios pagalbos studijuotojai visai nesimato reikalo mėgint mazgot žaizdas, nes tas butų visai bereikalingas čiupinėjimas. Jeigu jis apart uždėjimo atsakančio kompreso žaizdai daugiaus nieko nedarys, tai ligonis pasiliks iš to užganėdintas ir jam dėkingas. Jeigu gi jis kėsintųsi daryt daugiau, negu tiek, gali pasilikit atsakomybėj už uždėtuos ligoniui kentėjimus arba priešlaikinę mirtį.

NEŽINOJIMAS.

Tiesa but nežinēliu! Mēs reikalaujame visokių tiesų šitoje musų šalyje, bet iš visu, "tiesų but nežinēliu" turētų but toliau nuo visu minčių. Nelaiminga, jog mēs tikime i senoviškas baimes, prietarus, niektikystes, kas viskas priveda mus prie tikėjimo, jog nežinystė yra musų laimė.

Kuomet pastangos įvedama išnaikint džiova, vienas iš sunkiausių dalykų, tai buvo sergančio noras netikēt i teisybę. Kuomet buvo aiškinta, jog nukreipimui džiovos reikalinga kasmet but fiziškai egzaminuotu, daugelis išmintingų žmonių sakē: "jei džiova sergu, nenoriu žinot".

Kokiā paikystē! Džiova pradžioje gali but sulaukoma i trumpą laiką su tinkamu gydymu. Bet su žmogum, kuris nenori žinot, jog ja serga, ankščiau ar vėliau, džiova bausioj formoj pasirodo. Kuomet tie apsireiskimai pasirodys, kainuos daugiau, netik piktai (Daugiau bus).

KAIP IŠNAIKINT SKRUZDĖS.

Skruzdės gali but pavyzdis darbštumo ir taupumo, bet nē viena šeimyninkē nenori rast tą ypatingą pavyzdj savo namuose. Suv. Valstijų žemdirbystės departamentas etnologijos biuras duoda sekancius pamokinimus kaip išnaikint jas.

Geriausias budas skruzdzii išnaikinimui tai pirmiausia rast jų lizdą ir išnaikint ji su 'carbon bisulphid', benzinu, gazolinu arba karosinu. Bet, jeigu negalima rast lizdą, galima sekt jas iki plyšiu, iš kurių jos išlenda. Galima plyši užkišt su vata, sumirkyta karosine.

Surinkit daugelį skruzdzii i kruvą ir jas apšlapint saldytu vandeniu, arba mažą pintį apsaldinus padēt kur randasi daugiausia skruzdzii. I cukruje sumirkin-tą kada skruzdzii prilys, pintį galima įmest i verdantį vandenį ant kelių minučių.

Pasekmingas budas, bet pavojingesnis, tai yra šlapinti pintį su sirapu (sirapas padarytas su vienu svaru ištartyto cukraus, kvortos karšto vandenio ir apie ¼ uncijos 'arsenate of soda'). Skruzdės neš tą užnuodytą skystimą i savo lizdus ir perduos kitoms, kas išnaikins cielas kolonijas. Skruzdės mėgsta riebumus ir saldžius daiktus; tie visi turi but laikomi visuomet uždengti. Stalus ir lentynas visuomet nušluostyk.

BANDYK SĖKLAS PRIEŠ SODINANT.

Ukininkai kasmet skundžiasi ant nuostolių vartojant menkas sėklas. Nelai-kas atrast sėklų nevaisingumą kada jau sėklos pasodintos. Jei javai sodinama Balandžio mėnesyje, atradimas sėklų nevaisingumo Gegužės mėnesij jau pervėlu.

Patartina bandyt sėklas šiaip:

Paimk kelias sėklas (iš tarp tų, kurias nori sodint) ir pasodink šlapioje žemėje, idėjus i mažą torielką. Torielką padēk šiltoje vietoje, kaip tai arti pečiaus. Kuomet augalai pradeda dygt, gali lengvai sprēst, ar pasekmės geros ir ar užsimokės visas sėklas pasodint.

NESUMAIŠKYKITE LATVIJĄ SU LIETUVA.

Komunikacijos ministerija paskelbia iš Postal Bulletin, Vasario 26, 1923 m.

Nuo laiko (Sausio 2, 1923), kuomet įsteigta pašto piniginiai perlaidai (money orders) tarp Suv. Valstijų ir Latvijos, gauta daugelis perlaidų aplikacijų i Lietuvą, ir daugelį kartų pašto viršrinkai priima, nes jų manoma, kad abi šalys yra susimaišę. Gal dėlto tai, jog daugelis žmonių vadina Lietuvą kaippo Latvijā, Litāvā, Lietavā, ar Lieutavā. Reikia atsimint, kad Suv. Valstijų perlaidai nors išmokama Latvijoj (Letonija ir Latvija), tai vienok dar nėra jokio perlaidų susitarimo su Lietuva.

KAS SKAITO "AMERIKOS LIETUVI" TAS VISKĄ ŽINO.

STRAIPSNIS XXV.

Ar savo kudiķį žindini. Kur kas didesnis skaičius moterų galētų savo kudiķius žindyti negu paprastai yra manoma. Teisybė pasakius labai reta moteris visai negali žindyti. Taip vadinamas negalėjimas dažniausia yra nenoras, o nē tikras negalėjimas. Daugelis moterų mano, kad dažnai pertraukiamas del to, kad pienas lėtai pasirodo. Pieno dažnai neužtenka dar motinai lovoje begulinti, ir todėl nuo žindymo atsisakoma. Bet nėra nepraprasta ir pienui padidinti ir but jo užtenkamai motinai atsikėlus ir vėl pradėjus ruoštis.

Kitais atvejais nebandomas žindyti todėl, kad bijoma, buk tai pakens motinai. Teisybē, kitais atvejais nesugadina motinos sveikatos. Reikia neužmiršt, kad žindymas yra normalė padėtis ir daugelio motinų jaučiasi geriau kada žindo. O jei ir motina kiek nukencia, tai ji privalēt pasišvęst, idant kudiķį pastatytų ant gero kelio. Dažnai sakoma, kad motinos perdaug nervuotos žindyti, ir kad jų pienas delto busias blogas, o kudiķis bus suerzintas ir neaugs. Tas teisybē keliuose atvejuose. Bet kitos moterys, nežiurint kaip jos išrodo netinkancios žindyti, o vienok pasirodo geriausiomis auklėtojomis. Taigi žindyti visados reikia bandyt ir nuo jo atsisakyt vėliau, jei pasirodys neatsakantis.

Kartais manoma, kad neapsimoka moteriai žindyti kudiķio, jei ji negalēs ilgai to daryt. Bet šita nuomonė, suprantama, yra grynai klaidinga, delto, kad kudiķio gyvenime nėra kitos tokios valandos, kuomet motinos pienas taip svarbus ir reikalingas, kaip po gimimo. Joku kitu laiku taip kudiķio virškinimas greit neįra kaip tada, ir taip sunku ji yra pataisyti. Kiekviena diena ar valanda, kurioje kudiķis gauna motinos pieno, ji pastato ant geresnių kojų ir elngviau prirengia prie dirbtino maisto vėliau. Vėl manoma, kad neapsimoka kudiķio žindyti, jei iš krūtų jis negauna užtektinai. Kiti vėl mano, kad yra pavojinga maišyt žmogaus pieną su karvių. Tie visi samprotavimai yra, suprantama, klaidingi. Dirbtinis maistas negali padaryt motinos pieno nesuvirškomesniū, atpenēt, motinos pienu regis, dar palengvina virškinimą dirbtino. Kiekvienas šalis krūtų pieno, pagelbsti kudiķiui ir prirengia ji prie dirbtinų valgių.

Jei po gero išbandymo motinos pieno neužtenka, tai pasaldintas kondensuotas pienas tapo rastas naudingas, kadangi jis iš visu preparatų lengviausia suvirškomas. Jei motinos pieno visai nebutų, tai pasaldintas kondensuotas pienas yra geriausias duot. Jei tinkamai duodamas tai teiks gamtinai sotumo normaliam augimui.

Didžiausia kiekvienos motinos problema, jos pienui išsekus, yra koki maistą duot, kad jos kudiķis augtų kaip reikia, sveikas ir vikrus. Borden's Eagle Pienas tą problema išrišo tukstančiams ir tukstančiams motinų laike paskutinijū šešiu metų. Daugiau kudiķių tapo išaukēta su Eagle Brand negu ant visu kitų preparatų kruvon sudētų. Suprantama, jei gali, tai žindyti, bet nebandinēk visokiū maistu apie kuriuos nieko nežinai. Eagle Pienas yra grynas ir sveikas ir lengvai suvirškomas.

Jei nori apsaugot savo mergaitės periodą, tai dėk kasdien Eagle Pieną sveikatą per rimčiausj jos gyvenimo prie jos valgių. Imti reikia du šaukštų paryčių ar po pietų. Atmēisk juos su trimis ketvirtadailiais šalto vandens. Eagle Pieną galima sukombinuot su suplaktu kiaušiniu ir skanoniū, su džindžer ale, vynuogių ar kitų vaisių sunku, ir koku. Suprantama, kad šviežias obuol, mankštymas, užtektinai miego ir sveika pasikimnimo, taipgi yra reikalinga šiuo laiku, bet tinkamas maistas ir pirmiausia butinybē.

Skaityk šituos straipsnius kas savaitē ir pasidēk ateičiai.

REIKALAVIMAI:

REIKALAUJAM jauno vaikino virš 16 metų, dirbt aptiekoje ir pramokt amato. Turi mokēt lietuviškai ir lenkiškai.

VERNON DRUG CO., J. P. Buyniski, savininkas. 98 Millbury St., Worcester, Mass. (23-24)

2-DIDELĖS DOVANOS-2

Laikraštis "VIENYBĖ" EIS TRISSYK SAVAITĖJE, PRADEDANT SU 1d. RUGSĖJO 1923. Prenumerata nuo naujų metų—\$4.00.

Visiems, kurie naujai užsirašys laikraštį "VIENYBĖ" metams, gaus dvi dideles dovanas. Vajus prasideda su 1d. Birželio ir baigiasi su 1d. Sausio 1924. Tik tam laikotarpy bus duodamos dovanos.

DOVANOS:

1—\$1.50 vertės naudingų ir gerų knygų, pasirenkant iš 6 grupių.
2—Kas prieš naujus 1924 metus užsirašys "VIENYBĖ" ant metų, tam metinė prenumerata tik \$3.50. Adresuokit:

VIENYBĖ

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Pirmas Graborius Lietuviškas

patarnauja prie laidojimo Lietuviams taipgi persamdo automobilius vestuvėms, krikštynoms ir visokioms partijoms.

MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST. Telephone Park 4156.

KAIP AUGINT IR PRIZIURĖT VIŠTAS?

Ką tik išleidome knygelę kaip augint ir prižiurēt vištas. Labai naudinga knygelė žmogui, kuris laiko arba mano laikyt vištas. Čia telpa visoki patarimai, kaip augint ir prižiurēt vištas, kad jos pelningai apsimokētų. Kaina knygelės su prisiuntimu..... 35 centai.

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

Pavasaris-Reik Gražių Drabužių

Kas tik norite gražių drabužių, galite ateiti ir paduot savo užsakymus. Naujausias audekų prabos ir naujausias mados dabar bus jums parodyta. Darbas mūsų garantuotas. Jau keliatas vaikinių Worcesteryje dažniausiai mūsų gražiai pasiutais drabužiais.

Rasite mus "Amerikos Lietuvis ofise, 15 Millbury st., Worcester, Mass., nuo 4 iki 6 val. po pietų, kiekvieną subatą.

Vincas Intas & Son

Main St., Holden Arcade, Webster, Mass.
15 Millbury st., Worcester, Mass.

Nuga-Tone

Pasekme po 20 dienų arba gražina jums pinigų.

PADARA TRIŠTĄ, RAUDONĄ KRAUJĄ, STIPRUS, NUOLATINIUS NERVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.

Turedamas sunaikintą Sveikatą ir Spēkas; turedamas neaiškā mintē ir nusilpnētą kūnā; pasibodis imant vaistus dēl padidina veiklumą ir vaistus svaginančius, bandyk Nuga-Tone ir persitikit kaip greitai laiku jaučesi visai nauju žmogiu! Dėvynas iš deiminties vieno žmogus, fokiū kaip blogas apetitas, neigromulavimas viduriu, gasai ir hipertoniškas kraujas, silpnas, anemija, kankinantis reumizmas, skausmai galvos, neuralgija, stoka energijos, nusilpinimas nervu ir negalėjimas mieguoti, pascina nuo stoka nervų pajėgos, skisto vandeniuoto kraujo ir neužtektinis cirkuliacijos kraujas.

Kožna dailis kūno ir kožna jo veikime remiasi ant nervų pajėgos, kurios didžiausj uždikę geram stoviniu pilvę, jėkmas, inkstus ir grobus, širdes plakimo, kraujo cirkulavimu. Nuga-Tone yra labai protingas gydymas nuo nusilpnētų nervu ir abelo sunaikinimo kūno. Kodē? Todē kad jie yra sutaisyti iš atskonių brangių, nevika duodanciu sudėtinu vaistu, rekomenduoti ir nurodytu per garsingus Gydytojus. Yra jie ypatingai maistingi i Gelečę ir Fosforą-maistus del Kraujo ir Nervu.

Nuga-Tone prideda gyvybę jėkmas, pastiprin grobus tēp, jog jie tūtinase reguliariškai. Atgalvin inkstus, fibras laukui nuodinus atimtus. Nėra daugiaus gazu ir suputimu, nėra smirdančio kvapo ar pavilto liežuviol Nuga-Tone duos jums stebuklingas apetita, giarą grumulavimą, tvirtus nervus ir kieta pastiprinta miegą. Nuga-Tone sustiprina kraujo ir pageris cirkulavimą jo, pridūnos raudonumo veidui ir fibum akiems! Nuga-Tone padara tvirtus, rustus vyrus ir sveikesnes ir pulkesnes moteres. Nuga-Tone nestalpin savjį fokiū miedamū su daromu paprotē vaistu. Sudēti jie yra parankiam pundelei. Yra apdiktū cukrum, primimo skoni ir vartoti galima be jokio separavikimo. Bandyk juos. Rekomenduos visiem savs prelesim.

MUSŲ ABSOLUTISKA GVARANCIA: Prāk Nuga-Tone yra vienas (\$1.00) doleris už butukelē. Kožna butukete talpina devynis dešimtus (90) pilnu, arba vieno mėnesi gydymu. Galite pirkti šes bonkutes, arba šesius mėnesius gydymu už penkis (\$5.00) dolerius. Ink Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienu ir jeigu ne busi užganedintas pasakimi, sugrāžins bonkutes ir pilnus, o mes umi sugrāžinsime juos pinigais. Negalite prapūdyti viena centa. Mes (jame rizika, Nuga-Tone yra parduvinjamas visose aptiekose toms pačioms ilgyomis ir tā pačia garantija.

PRISIUSK SAVĄ PASTELIAVIMO ANT TUO KUPONA.
National Laboratory, L. 24, 1018 So. Wabash ave., Chicago, Ill.

Gerbiame! Iddu dionais \$..... ir mēldiu pristatit..... butuk Nuga-Tone.

Vardas ir pavardē.....
Gatvė ir numeris.....
Miestas..... Valstija.....

Aukso-sidabro fondas.

Lietuvos republikos atstovybė Washingtone skelbia aukautojų žiniai, kiek iš kurios Amerikos lietuvių kolonijos gauta Aukso-SidabroFondan aukų Suvienytų Valstijų pinigais.

Aukos daiktai ir kitų šalių pinigais yra išsiųstos ir, kurios dar gaunamos, išsiunčiamos taip, kaip gaunamos, užantspauduotose vokuose, Lietuvon. Tas aukas daiktai ir kitų šalių pinigais, o taip pat ir aukas Lietuvos bonais ir kuponais, patikrins Lietuvos finansų, prekybos ir pramonės ministerija. Kartu ministerijai yra persiūsti ir persiunčiami visi aukautojų sąrašai.

Suvienytų Valstijų doliariais iki 1923 m. Birželio 1 d. atstovybė yra gavusi šio kiias sumas:

Akron, Ohio, per I. P. Terminą	\$115.00
Albany, N. Y. per A. Paldauskį	5.00
" M. K. Martinkū	7.25
Amsterdam, N. Y. per J. Mockevičių	401.50
Ansonia, Conn. per kun. J. Jankauską	69.50
Arverne, L.I.N.Y., K. C. Astramskas	4.00
Athol, Mass. per J. A. Gailiūną	167.17
Baltimore, Md. per J. Čaplinską	94.50
" P. Lazauską	18.00
Bayonne, N.J., per kun. P. Saurusaitį	29.00
Beckemeyer, Ill., J. Slavinską	6.00
Binghamton, N.Y., per D. Vanagą	58.75
Boston 27, Mass., per A. F. Kneizį	199.50
" Žaikauską	3.00
Braddock, Pa. per M. Vitartą	85.25
Bradley, O., per J. Šaučiūnį	1.00
Brandford, Conn., per J. Ivaškevičių	17.00
Bridgeport, Conn., per kun. A.M.Pankū	54.50
Brighton, Mass., per Bajauską	35.00
Brooklyn, N. Y., per "Garsą"	163.20
" B.J. Banišauską	123.00
" P. Narvydą	34.00
" J. Ambraziejų	1.00
" L. Šimutį, manifestacijoj N.Y.	108.03
" "Vienybė"	128.25
Cambridge, Mass., per A. F. Kneizį	128.00
Camp Meade, Md., per J. Macijauską	2.00
Chester, Pa., per Mekšrą	18.00
" Mikoliūną	5.00
Chicago, Ill., per "Draugą"	420.75
" A. Bacevičių	280.05
" A. Dargį	223.85
" F. Stasiulį	161.75
" K. Vasiliauską	106.00
" J. J. Elias	35.50
" L. Ukininko dr-ja	49.75
" K. Baltikauską	151.00
" A. Matulionį	126.00
" J. Zaką	339.75
Chicago Heights, Ill., per kun. J. Svirką	121.58
Cicero, Ill. per Pr. Vitkū	365.50
Cincinnati, O., per A. J. Freticą	10.25
Cleveland, O., per Urbšaitį	107.45
" D.L.K. Vytauto dr-ja	5.00
" B. Butkevičių	10.00
Clinton, Iowa, per J. Baltaitį	8.50
" J. Grybą	2.00
Dayton, O., per kun. M. Cybelį	74.00
Detroit, Mich., per F.A.Druktenį	73.60
" G. F. Daumantą	132.85
" kun. G. F. Jonaitį	10.50
" K. Abyšalą	3.00
" R. Pyragį	29.75
Dolgeville, N. Y., per B. Slišką	1.00
Duquesne, Pa., per A. Odminą	95.60
Easthampton, Mass., per V. Micką	12.50
East St. Louis, Ill., per kun. S. E. Kolesinską	52.50
Elizabeth, N. J., per J. Butkū	235.25
Fairhance, Pa., per T. Bartošų	1.00
Fitchburg, Mass., per A. Steponavičių	2.00
Forest City, Pa., per J. Bailuną	207.95
Gary, Ind., per kun. J. S. Martišiūną	100.00
Gilbertville, Mass., per M. Petravičių	5.60
Grand Rapids, Mich., per A. Barštį	85.00
Hammond, Ind., per L. Serbentą	13.00
Hartford, Conn., per kun. J. J. Ambotą	191.50
Hazleton, Pa., per J. Marcinkevičių	35.40
Hempfl, W. Va., per J. Kalvaitį	2.50
Herkimer, N. Y., per J. J. Damidavičių	50.25
Homestead, Pa., per kun. S. J. Čepanonį	264.45
Hoosick Falls, N. Y., per A. Veriką	39.75
Indian Harbor, Ind., per V. Ciparą	149.00
Jersey City, N. J., per kun. J. Krasnicką	112.50
Kansas City, Kans., B. Strumilą	30.50
Kenosha, Wis., per J. A. Mickeliūną	241.60
Kewanee, Ill., per K. J. Skrabulį	107.00
Kingston, Pa., per K. Kučinską	2.50
Kitchener, Canada, per K. Čelkį	2.50
Kulpmon, Pa., per J. Žiurinską	12.50
Lawrence, Mass., per J. Sekį	3.00
Lewiston, Me., per B. Ivaškiutę	109.25
" V. Vaičiulaitę	2.50
Lincoln, N. H., per L. L. Paskolos komitetą	32.00
Livingston, Ill., per F. Jurkonį	8.50
Long Island City, N. Y., per J. Sidlauską	31.00
Los Angeles, California, per K. L. Lubiną	32.00
Lowell, Mass., per J. A. Norkuną	11.25
Manchester, Conn., per V. Kundrotą	1.00
Manchester, N. H., per A. Kikutį	26.25
Maspeh, N. Y., per K. Brusoką	10.00
Mellen, Wis., per V. Medutį	16.00
Mariden, Conn., per J. D. Dangvecką	20.00
Milwaukee, Wis., per J. Boreišį	97.00
Montello, Mass., per M. Abrašinską	572.35
" kun. J. Svagzdį	84.00
Montreal, Canada, per J. Zemaitį	5.00
Mount Carmel, Pa., per kun. V. Bartušką	60.00
" G. F. Lanuskį	147.25
Nashua, N. H., per kun. P. Daniūną	48.00
Newark, N. J., per K. Vašką	129.35
New Britain, Conn., per A. J. Krušinį	40.75
New Haven, Conn., per F. Rumšką	139.25

New York, N. Y., per kun. J. Seštoką	117.20
" J. Noreiką, Bronx	89.00
" Liet. Fin. Misiją	107.75
" P. Zarusinskaitę	56.90
Niagara Falls, N. Y., per J. Genį	103.00
Norfolk, Va., per M. H. Mizaroką	5.00
North Adams, Mass., per A. Jankauską	15.50
Northampton, Mass., per J. Kubilių	15.00
" J. Vaičiulį	10.00
Norwood, Mass., per V. Versiacką	151.50
Orange, Mass., šv. Petro dr-ja	10.00
Oregon City, Oregon, A. Brazinskis	10.00
Palmerton, Pa., per J. Misėvičių	23.75
Paterson, N. J., per kun. J. Petraitį	78.00
Paulsboro, N. J. V. Budzeiką	2.00
Philadelphia, Pa., per kun. J. J. Kaulakį	374.57
" P. Jeneliūną	257.95
" S. J. Olibiką	190.00
Pittsburgh, Pa., per J. Navalinską	72.50
" R. Paplauską	50.00
" kun. J. Vaisnorą	38.00
" K. Pocių	19.00
" J. G. Milių	91.55
Pittsfield, Mass., per A. Chesny	38.00
Pittston, Pa., per Geo. Cussick	114.31
" J. J. Sevetą	10.00
" S.L.R.K.A. 233 kp.	10.00
Plymouth, Pa., per K. Arnešų	5.00
Pocatello, Idaho, D. Sargunas	10.00
Port Washington, Wis., per S. Jankuną	30.00
Providence, R. I., per kun. J. Čapliką	302.50
Racine, Wis., per K. Urbušą	234.60
" K. Juskevičių	2.00
" A. Kunsmonas	1.00
Reading, Pa., per J. Pautienį	75.75
Richmond Hills, N. Y., per K. B. Rasmontą	5.00
" K. Baltrušaitį	5.00
Rochester, N. Y., per kun. Kasakaitį	503.68
Rockford, Ill., per kun. J. Jakštį	143.30
Rumford, Me., per Z. Sabaliauską	23.50
Saint Louis, Mo., per kun. M. A. Vitkū	122.75
Sask, Canada, T. Andruškevičius	2.00
Schenectady, N. Y., per A. Zabielskį	44.25
Scranton, Pa., per Liet. Tautinę Partiją	211.50
" V. V. Mardosą	156.00
" A. Genevičių	44.50
" Lietuvių Piliečių Paš. Kliubas	25.00
" Pp. Baliniai	2.00
Sheboygan, Wis., per J. Bylą	70.50
Simsbury, Conn., per J. Pocevičių	16.00
Sioux City, Iowa, per J. Rašimą	7.00
South Manchester, Conn., per P. Ambrasą	68.25
Springfield, Mass., per M. Skriabį	69.50
Springfield, Ohio, per J. H. Kriščiūną	32.75
Spring Valley, Ill., per J. Zakarevičių	67.50
Sugar Notch, Pa., per kun. J. Šupšinską	60.00
Tompsonville, Conn., per P. Migliną	142.50
Tilden, Ill., per J. Bražinską	8.00
Tucson, Arizona, Ig. Gerdžiūnas	1.00
Utica, N. Y., per kun. P. Zabelą	108.75
Vanamie, Pa., per B. Petrauską	27.25
Washington, D. C. L. Atstovybės štabas	100.68
Waterbury, Conn., per M. Krugelį	483.34
" J. B. Šaliūną	10.00
Waukegan, Ill., per A. J. Sutkū	262.40
Westfield, Mass., per A. K. Masaitį	23.00
" Z. Jegelevičių	50.00
Westhampton Beach, L.I.N.Y., V. Baranauskas	1.00
Westville, Ill., per F. Vargoną	41.00
" S.L.R.K.A. 151 kp.	5.00
Willkes Barre, Pa., per S.L.R.K.A.Centrą	500.00
" J. Stulgaitį	24.80
Winchendon, Mass., J. Kavaliūskas ir Mandastavičius	2.00
Worcester, Mass., per A. J. Millerį	293.60
Youngstown, Ohio, per K. Stupinkevičių	63.25

Taigi grynais Suv. Valstijų pinigais Aukso-Sidabro Fondan yra gauta iki 1923 m. Birželio 1 d., \$15,140.91. Gi auksiniais bei sidabriniais daiktais, kitų šalių pinigais ir Lietuvos laisvės bonais ir kuponais, reikia spēt, bus gal kita tiek, o gal ir daugiau.

Šias skaitlines skelbdamas, skaitau savo malonia pareiga išreikšt visiems aukaviesiems Aukso-Sidabro Fondan ar tai pinigais, ar aukso bei sidabro daiktai ar Lietuvos Laisvės Paskolos bonais ir kuponais, Lietuvos valdžios vardu, nuoširdžią padėką.

Brangūs ir gerbiami tėvynainiai! Jusų gausi parama Lietuvos valstybės išdūi jo savosios valiuotos kurimo metu jau yra atnešusi vaisių. Šiadien jau matome Lietuvoje naujai išleistus savus pinigus—litus, kurių kursas yra pastovus ir lygus auksui, nes valdžios žinioje esantis Lietuvos bankas, kuriam pinigų leidimas pavestas, yra nusistatęs leisti apyvartoti tik naujų pinigų, kad juos visus galima būtų padengti auksu, sidabru arba kita turima augšta ir pastovia valiuta, kaip pavyzdžiui Suv. Valstijų doliariais, Anglijos svarais, ir tt.

Išijigus Lietuvai pastovius pinigus, visame gyvenime prasidės nauja sūvisesnė galybė; ims augt prekyba, pradės klestēt pramonė ir žmonių gerovei atsidiarys skaistesnė ateitis.

Tad garbė Amerikos lietuviams, kurie kad ir toli nuo Lietuvos gyvendami taip atjaučia visus tėvynės reikalus ir skubai jai pagelbon.

Be pačių aukautojų, didelė padėka priklauso ir Lietuvos Laisvės Paskolos Komitetams, kurie su dideliu darbštumu ir pasišventimtu prisidėjo prie rinkimo aukų Aukso-Sidabro Fondan, o taip pat patriotiškai Amerikos lietuvių spaudai ir kitoms organ'zacijoms bei gerbiemiems veikėjams, kurie prie to darbo uoliai prisidėjo.

V. Carneckis, Lietuvos atstovas Amerikoje.

Redakcijos Atsakymai

Xaveras. Korespondentų slaptvardį redakcija ne išduoda, ne išduosime nė Tamistai, nes nematome reikalo.

Buvęs Jonas. Ne sunaudosime, nes už tai reiktų skaičtytis su teismu. Dalyko ant vietos mės nežinodami negalime atsakomybę imt ant savės.

ninko, ir po jomis padėjot savo parašą. Tas vadinas plėgiatu, arba literatiška vagysta. Ne sunaudosime.

Buvęs Jonas. Ne sunaudosime, nes už tai reiktų skaičtytis su teismu. Dalyko ant vietos mės nežinodami negalime atsakomybę imt ant savės.

KIBIRKSTELIS.

Seniau žmonės sakydavo: "Laukia kaip merga ištekėjimo", o dabar sako: "Laukia taip kaip kauniškiai laukia i svečius atvažiuojant pas juos Bagočiaus". Ir laukdami jie jo nesulaukia.—Tai Mat.

Zvalgas (tai Lietuvos dvaro kometis Amerikoje taip vadinas) sako, kad Worcesterio laisvamaniai lipino lapelius ant stulų. Galbut tai melas, nes stulas kunigai nešiojasi ant kaklų, tad norint lapelį prie stulos prilipdint, laisvamaniai turētų prisiartint prie kunigo. O juk laisvamaniai kunigo bijo!—Tai Mat.

Kaip Lietuvos seimą paleidžiant buvo pašaukta policija, kad neprileidus prie peštynių "piliėčius", tai laisvamaniai tuomi labai piktinosi, o kaip Bulgarijos karalius su kariūmene areštavo ministerius, tai niekas nieko nesako.—Guz.

Zvalgas užpernai skundėsi, kad jam iš nosies varva, bet pradėjęs lankyti Po Medžiū, buvo pasigydęs. Dabar vėl skundžiasi, kad per žiemą turėjęs galvoj šaltį, o pavasariui atėjus ir vėl iš nosies varva. O, tegul taip tankiai nesimaudo Bostono dūrpinyčio.—Guz.

Jau mačiau ir aš Lietuvos naujusias markes su mustrancija. Dabar esu tikras, kad ilgai nelaukus pasirodys kitos markės, su Lietuvos "patronu" šv. Jurgiu ir šv. Kazimieru.—Guz.

Chicagoj Jurgelionis išrado (užpatentuot dar nespėjo) naują būdą užprotestavimui prieš svetimtaucius už lietuvių šmeizimą. Sulgy to išradimo, reikia skaitlingai susirinkti į Babravičiaus koncertą, ir šmeizikai tēgul dreba. Verta Jurgelioniu užtai vadintį lietuvišku Salemonu.—Jonukas.

Lietuviškas narodas apturėjo dzedeliu garbiu, bo šventas cevas pažnociuo Vilniū naujū byskupu jo švencenybia Mihalkėvičių, arba kaip griešni žmonės porina, Mihelsono broly. Znočinas, dzidele garbė Kiauleiviui ir šu juo visam So. Bostonui.—Dzukas.

Clevelando "pribaška" savo prakalbose nieko nepelnes, dabar sumanė TMD. sukūšt savo knygeles ir leist organą. Mat TMD. turi dar kelis doliarus, o jo kiseniujė jiems yra užtekinai vietos. Go het!—Jonukas.

Ar žinot kodėl žmonės taip dziaugiasis sulaukė vasaros? Nugi todėl, kad turi progą išvažiuoti i "parkes" tuštint "paintes". Oj bus krumuose daug tuščių bonkučių, kaip "farmeriai" ims pjaut šieną!—Gr.

Na tai jau atėjo tie nelaimingi laikai, kada žmonės laipioja ant stogo. Pradzia padarė Snaudaros redaktoriūs. Oj atsargiai kad nenupultumet, nes toki karstymaisi gero ne reiškia.—Gr.

Severos Gyduoles užtaiko seimynos sveikata.

Kaipo balai atatin-kamas ir kartus tonikas — imk

Severa's Balzol

(pirmaus Gvysties Balzamas).

Rekomenduojamas virškinimui, iprastai užkietėjimui ir nupuolusiai kuno padėčiai.

Kaina 50 ir 85 centai.

Klauskite pas aptiekoriaus.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Antanas J. Milleris, Lietuvis advokatas, 406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

Ar kenčiate nuo vidurių nesmagumų ir nevirškinimo?

Žmonės tankiai mano, kad jie turi širdies liga arba appendicitis, iš priesties skausmo, kuris ištikro pasina nuo geso viduriuose. Eikite pas savo aptiekorių ir nuspirkite Pepsin Seltzer, jeigu norit pasveikt.

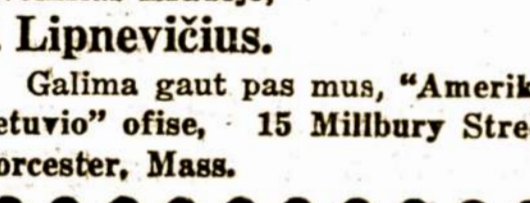

yra vieninteli gyduois, kuri palengvina nerviskumą, vidurių nesmagumus, ir numalšina vėmima laike nētumo. Neturi jokių vaistų kenksmingų širdžiai. Galite gaut bile aptiekloj.

Pepsin Seltzer Co.

STEBĖTINOS GYDUOLĖS!

Zaibo greitumu prasiplatino žinios po kitas šalis apie išradimą geriausių gyduolių nuo reumatizmo, SKROM. Mes jas siunčiame į Angliją, Greqiją, ir k., ir vis atrašo, kad puikias pasekmes gauna. Siunčiam visur palei užsakymą. Vien a bonka kainuoja \$1.35, dvi bonkos \$2.50, šešios — \$7.50.

Paveikslas išradėjo, F. Lipnevicius. Galima gaut pas mus, "Amerikos Lietuviu" ofise, 15 Millbury Street, Worcester, Mass.

KILA IŠGYDOMA

Su Stuarto Plapao Paduškaitė. Jus galite mest šalin visus diržus, kadangi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kilos. Ji yra taip padaryta, kad kartą prideta nenusienka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendžiųjų neturi. Minkšta, lengva nešiojimai. Pigl. Jokio nesmagumo darbe neturėsi. Gauta aukso medalus. Mes prisijusime, ką sakome, atsiusime jums išmėginimui visai DYKAL.

Plapao Laboratories, 3059—Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

APTEIKA

Vieninteli Lietuvis Valstinyčia. Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutalsome su didžiausia atdara; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rūšies.

Budamas 6-sus menesius Lietuvoje, parinkau ir pargabenau daug naudingų vaistų iš Lietuvos — ir iš kitų šalių Europos. Pas mus galima gaut gyvoliu nuo visokių ligų.

Norėdami sučdyt pinigus ir sveikata, visados kreipkitės i musų aptieką; kuriems nėra galima per tolung atėkt, tai rašykite, o mes prisijusime reikalingus vaistus per Ekspresą.

A. BUDREVIČIUS, Previzorius, 93 Millbury St., Worcester, Mass.

HOLLAND AMERICA LINE

Geriausias, tiesianis susisiekimas su Lietuva vandeniu. Laivai perkolia pasaziurus iš Rotterdamo tiesiai i Pilavą. Laivai išplaukia iš New Yorko:

VOLENDAM Birželio 23.

RYNDAM Birželio 30.

NEW AMSTERDAM Liepos 7-19.

VEENDAM Liepos 14.

Mūsų laivai turi geriausias vietas dėl trečios klasės pasaziurų. Dėl užsakymų kreipkitės prie vietnių agentu, ar i HOLLAND AMERICAN LINE, 89 State St., Boston, Mass.

Worcesterio PENKIŲ CENTŲ BANKA,

316 Main Street

Turtas — \$22,500,000

Idejimai eina ant intereso pirmą bismo dieną kiekvieno mėnesio.

BANKOS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryte iki 8 popiet. Sabatomis nuo 9 ryte iki 1 val. popiet. Sabatos vakarais vien tik dėl pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakara.

J. L. Pašakarnis Lietuvis optometristai ir akinų pritaikintojas.

377A BROADWAY, So. Boston, Mass.

Tel. Park 2470

BEN. MENDELSON Advokatas.

ir registruotas notaras Lietuvis atstovybei. Atlieku visus legaliūs darbus kaip Amerike, taip Europoj

390 Main st. Room 931-932 Worcester, Mass.

Nuovyk skausmą šalin!

Raiskas pety, mės lungiskas trunkus muskulių, išnarytas sąnarys — visuomet yra draugais didelio skausmo. Tačiau patrynus truputi

PAIN-EXPELLERIU

ant skaudamos vietos skausmas bus greitai pašalintas. Pain-Expelleris ir skausmas yra mirimi priešai. Nusipirkite jo bonkas šiandien pas savo aptiekorių — kaina tik 35 ir 70c. Persitikrinkite, kad būtų ant pakelio mūsų labaro vaisišaženklis. Neimkit pamėgdžiojimų.

F. AD. RICHTER & CO. 104-114 South 4th St. Brooklyn, N. Y.

Suite 71. Tel. Park 7688

Dr. Ruth F. Bernot, Lietuvė Dentistė.

Central Exchange Bldg. 311 Main St., Worcesterj.

Tel. Park 2148—W. Prityres Lietuvis Fotografistas

Jonas Černius, 8 Vernon st., Worcester, Mass.

Traukiu paveikslus pavieniū, vestuvių, draugijų, išvaidimū, parodu ir pagrafiu. Darau krutamus paveikslus. Specialistas piešiant didelių paveikslų. Užtaiku visokių paveikslų rėmus.

DR. TESSMER, Dentistas.

306 Main St., Worcesterj. virš Iver Johnson krautuvs

OFISO VALANDOS: nuo 9 iki 6, o ketvergisai iki 8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 11 iki 12 valandai. Tel. Park 3310

Anthony Oswald Shallina, Lietuvis advokatas, 366 BROADWAY, ROOM 2, Telephone, So. Boston 3527 SO. BOSTON, MASS.

VIETOS ŽINIOS.

Išvažiavimai nusisekė. Praėjusioj nedėlioj diena buvo tikrai vasariškai šilta. Užtai išvažiavimai, kaip SLA. 57 kuopos taip ir Lietuvių beno gerai pavyko, nes publikos pas vienus ir kitus buvo labai daug.

Rengia naujus signalus. Policija netrukus ims vartot naujus signalus prie skersgatvių ir kampu, kur buva dideli susigrudimai. Signalai bus pažymėti spalvomis ir žodžiais. Prie to kitur policistai komanduos mosavimais, rodymais nykščiu ir dar kitaip. Automobilistai prie ėmimo laidų turės išduoti egzaminą iš supratimo naujų signalų.

Nenusisekęs vogimas. Kuomet Union stotyje snaudė H. Alpert, laukdamas savo trukio, šale jo sėdintis F. Gilbeault, ištraukė jam nejučioms iš kišenios mašną su pinigais. Pasienyj stovėjęs policistas matė kas darosi, ir tuojau vagilių suėmė. Teismas jį pasmerkė pusei metų kalėjimui. Tas pats vagilius yra po užstatu \$500 už apvogimą neregio Daly, Bethel šeimynstūbėj.

Arklis suspardė. J. Daversa su savo vyru ir C. Cillora su vienuolikos mėnesių vaiku nuvažiojo į valstijos sanitoriją atlankyti savo giminaitį. Kada jie išėjo iš sanitorijos važiuot namo ir prisiartono prie vežimo, arklys šoko ant jų ir ėmė juos trenkti. Daversai nulaūžta koja, jos vyrui ilaužtas šonkaulis, Cillorai išsukta koja, ir jos mergaitėi perdrėksta veidas.

Ruošiasi prie Liepos 4 dienos. Majoras Sullivan jau ruošiasi prie iškilmių 4 dienos Liepos. Prašys jis visų bažnyčių tą dieną saulei tekant skambint varpus, gi vėliau bus atskaityta Nepriklausomybės deklaracija ant laiptų prie miesto rotušės, ir vėliau bus koncertas prie rotušės, atgiedojus himną. Majoras žada stovėti prieš skyrimą iš miesto izdo pinigų pirmumui papliaušų, kaip kad kitais metais tiems tikslams buvo išmesta daug pinigų.

Suėmė "inspektorių". Elektros kompanijos detektiškai jau nuo seniai sekiojo savo inspektorius, iš daugelio vietų einant skundams, kad inspektoriai lošia vagilių rolę, apvogdami gyventojus. Dabar suimta tulas T. Larrive, kuris persistatydams save elektros kompanijos inspektorium, apvaginėjo gyventojų namus. Dabar jis eis teisman už du prasižengimu: už persistatymą inspektorium, juom nėsant ir už vagystą. Teismas jo bus rudenij, susirinkus prisaiķintųjų teismui.

Reikalauja algos. Buvęs policistu T. Conlon, kuris tapo atleistas kaipo nelegališkai priimtas tarnyston, i-

teikė miesto valdybai reikalavimą, kad jam būtų išmokėta alga už cielus metus, kadangi jis atleistas nuokart, be tam tikro termino, kad iš kalno būtų galėjęs pasijieškot sau darbą.

Nesisako ką kenčia. C. Johnson, gyv. po numeriu 76 prie Market gatvės, mazgodama langą nupuolė nuo antrų grindų ir išsilaužė kairę koją. Nugabenta jį miesto ligonbutin, atsisakė pasisakyti kaip labai jai skauda sužeistą koją, nėgi kas buvo priežasčia jos nupuolimo.

Nubaudė straikières. Loretta Delisle ir Esterė Marsh teismo tapo nubausytos po dešimtį doliarų užtai, kad jos laike straikė Schultz siuvykloj, gatvėje stovėdamos mėtė kiaušiniuis į tuos, kurie ėjo dirbt. Apart to siuvyklos užveizdos atsisakė jas priimt į darbą.

Užsinuodino lazurku. Dviejų metų mergaitė Virginia Johnson, gyvenanti prie savo tėvų prie Mill gatvės, motinai prasišalinus, pasiēmė bonkutę su lazurku, ir pusę jos išgėrus, apalpo. Nugabenta jį miesto ligonbutin, kur daktarai ne užtikrina jos pagyjimą.

Daktaras su slauge areštuoti. Southbridge gatvėje policistas areštavo automobilium važiuojantį daktarą Harriman ir su juom važivusią moterį Cobb, kuri sakosi esanti slaugė. Jiedu abu buvo girti ir važiuodami neprisilaikė tvarkos.

Pakėlė algas. Majoras pasirašė miesto tarybos perleistą bilių, kuriuomi pakeilama gaisrininkams algas, po du šimtu doliarų per metus. Tą bilių dar peržiūrės finansų komisija ir jei ta nieko patėmytino nesuras, bilius įeis galėn.

Į pamišėlių namus. Ona De Pari, kuri nužudė Salvatore Martucci, teismo tapo pasmerkta visam amžiuui į pamišėlių namus. Jos advokatas jai liepia prašyt Gubernatoriaus abelno paliosavimo, kadangi žudysta atsitikusi netyčia.

Nelaimė su automobilium. Seną Worcesterio lietuvių veikėją A. Bernotą patiko nelaimė važiuojant automobilium, kurį gatvėkaris užkabinęs sudaužė, ir jame važivusį patį Bernotą skaudžiai apmankė.

Atyda. Tėvai vaikų, kurie lankė Aušrelės mokyklą, labai yra prašomi susirinkti Aušrelės kambariuose ketverge, Birželio 21 dieną, 7:30 vakare. Pirmininkas.

Klaidos atitaisymas. Praėjusioj laidoj, vietinėse žiniuose, buvo pasakyta, kad kalėjime pasikorė W. Goodwin, 3 metų amžiaus. Turėjo būt—30 metų.

PAJIESKAU draugo Alekso Kandroti iš Pačiasų k. Jezno par. Melėdžiū jo paties atsišaukt ar žinančių pranešt, nes turiu svarbų reikalą, sesuo atvažiuoja. J. Celičius, 20 Star St., New Britain, Conn. (25—27)

Didžiausias Piknikas!! LIEPOS-JULY 4d. 1923

Vienas iš didžiausių piknikų Naujoj Anglijoj. Rengia ALTS. N.A. apskritys gražiausiame parke visoj Mass. valstijoj. Grieš ALTS. 16 kp. orkestra lietuviškus ir angliškus šokius, bus įvairūs žaislai ir daug kitų įvairių pasilinksminimų.

Iš Worcesterio važiuojant reikia imt Bostono karus ir išlipt Framingham, Mass. Piknikas bus WAUSHAKUM PARKE, Framingham, Mass. Pradžia 10 iš ryto iki 10 vakare. Worcesteriečiai norėdami važiuot specialiais vežimais, galite užsiregistruot pas A. Kriaučialį arba pas A. J. Gotautą, 15 Millbury gatvė. Prie komisijos narių pridėti F. Skliutas ir K. Budinavičia. Kviečia visus rengėjai.

Taupyk Leibelius Brangių Kupony PRADĖK DABAR PIRKT CHALLENGE PIENĄ. Rašyk bile vienu iš adresų, esančių ant kitos leibelio pusės del paveiksluoto dovanų katalogo. "APSIMOKA TAUPYTI LEIBELIUS"

Net ir kudikiai pastebi! Ruffles. Ir yra taip legva visiškai iš galvos pašalinti pleiskanias. Tik kelis kortus panaudojot. F. AD. RICHTER & CO. Brooklyn, N. Y.

Furničiai. PARSIDUODA 4 kambarių rakan-dai, gerame stovyje, pigia kaina. 32 COLTON ST. (3 gyv. po kairei).

PARSIDUODA. ANT PARDAVIMO keturių kambarių stuba, su vienu akru žemės, tik vienas fėras nuo miesto, 3 minutes iki karui. Kaina \$2000, įmokėt \$300. PARSIDUODA beveik dar naujas motorciklis "Davidson." Parsiduoda labai pigiai. Kreipkitės telefonu: Park 494 arba pas J. DAVIDONIS, 253 Millbury St., Worcester, Mass. (24—25)

STORAS ant randos del kriaučių, šiauciu, barberių arba fruktams, geras kampas, 92 Ward & Wade st. TENEMENTAS 6 ruimu, su visais įtaisymais, 94 Ward St. Kreipkitės pas—

JONAS BUOKAS, Notarijusas ir Agentas, 25 Millbury St., Worcester, Mass.

PARSIDUODA. PARSIDUODA trijų šeimynų namas, gazas, elektra, šiluma ant pirmo gyvenimo. 76 PERRY AVENUE, Worcester, Mass.

CAPITOL PHOTO STUDIO. Dailus, gerai padarytas paveikslas, tai tinkamiausia dovana jusų dragams ir gentims. Mano ilgų metų patyrimas ir prieinamos kainos padaro šią įstaigą tinkamiausia vieta nusilmt paveikslus. Taipgi norime atkreipt atyda Choru, Kuopų ir Draugių, kad mes turime didelę vietą, tinkamą nuėmimui paveikslų didelėmis grupėmis žmonija. S. BAJIERČIUS, Savininkas. 24 MILLBURY STREET, Tel. Park 2093 E.

WORCESTER LIETUVIAI

sujudo dėl sveikatos pirtk gražius parkus apie ežerus. Siandien Worcesterio lietuviai turi prie "leikų" vietas su maudynėmis gražesnes negu kitos tautos. Todel gerbiami reikia jums "BATHING SUITS."

Štai dabar kaip tik ir darome "S A L E" ant "Bathing Suits," su numazinta kaina. Užlaikau visokių "Bathing suits," "Shoe" Vyram, Moterims ir Vaikams. Moterims "Dresiu," "Haus Dresiu," Mergaičių "dresės" — ir visa "lainė" audeklų sumažinta kaina.

PRAŠOME ATsilankyti PERSITIKRINT, O PAMATYSITE, KAD PIGIAU NEGU KITUR. A. J. KATKAUSKAS Dry Goods Store 372 Millbury St. Worcester, Mass.

FURNIČIAI. PARSIDUODA gerosnė ir bučernė, geroje vietoje, prie pat marių krantoto. Biznis išdirbtas, parsiduoda labai pigiai. Gera proga dirbtuvės darbininkams, kuriems atsibodo dirbtuvėse dirbt. Savininkas apsiima išmokint biznio. Kambariai gyvenimui virš krautuvės. P. MIŠKINIS, 675 E. 8 st., Boston, Mass. Tel. So. Boston 3535 W. (21—26)

"Am. Lietuvio" Knygyne. galite gaut Visokių laiškamų popierų

ATYDA VIETINIAMS. NAUJA VIETA visokių darbų. Atlieku medinius, blekinius, slaitinius darbus, taisau lovius, paipas, dedu konduktorius, dengiu stogus slaito, medžio ir poperos, taisau šingelius, dedu naujus, ir atlieku dailiųjų darbus. Darbų atlieku garantuotai. Kreipkitės pas mane. J. MEDZIUKIČIUS, 3 Maxwell Ct., Worcester, Mass. (35)

PARSIDUODA. PARSIDUODA namų rakan-dai, Glenwood pečius su gaziniu pečiu-ku, lova gražus divonas, langams uždangalai, mažas pečius, kedės. Kreipkitės prie Mr. GREEKO, 59 Dorchester St., Worcester, Mass. (ant viršutinio gyvenimo)

ŽODYNĖLIS. GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ. Turėdamas kišeninį žodynėlį, sutaisytą pagal geriausį kalbamokslinį būdą, be kitų pagalbos išmoksi kalbėti, skaityti ir rašyti. Kaina tik 60c. Galima gauti pas M. PALTANAVIČIA, 15 Millbury St., Worcester, Mass.

BARGENAI !! PARSIDUODA arti bažnyčios, 3-jų šeimynų namas, 6 kambariai ant pirmo ir antro, 7 ant trečio, elektra, gazas, karštus vanduo, šiluma ant pirmo. Geras barganas. O'LEARY, 311 Main St., Room 20, 2210 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

I LIETUVĄ! Pirkite laivakortes giminėms Lietuvoje. WHITE STAR LINE N.Y.—Cherbourg—Southampton: Majestic—birželio 23; liepos 14; rugpjūčio 11. (Pasaulio didžiausias laivas) Olympic—birž. 30; liepos 21; rugp. 18. Homeric—liepos 7—28; rugp. 25. Greitf susisiekimai su Baltijos portais. AMERICAN LINE N.Y.—Plymouth—Cherbourg—Hamburg * Manchuria—birž. 28; Finland—liepos 5; * Mongolia—liepos 12; Minnekahda—liepos 19; Kronland—liep. 26; * Naujos 8-šios klases kvatieros. Perkeliant kitais laivais į Baltijos uostus. RED STAR LINE N.Y.—Plymouth—Cherbourg—Antwerp * Lapland—birželio 27; Belgenland—liepos 11; Zealand—liepos 18 * 10 val. ryte. Pradedant su liepos 11, išplaukiamai bus 11 val. Geras valkis. Uždaryti kambariai. Dideli vieši kambariai. Kreipkitės prie vietinių agentų arba į PASSENGER DEPARTMENT, 84 State St., Boston, Mass.

PAJIESKOJIMAI: PAJIESKAU savo vyro Povilo Jan-caro (ar Remenciū), kuris 1914 m., mane palikęs, išvažiavo Amerikon ir apsigyveno Brooklyn, N.-Y. Negavau nuo jo jokios žinios, nežinau ar gyvas ar miręs. Jei kas žinot, meldžiu pranešt. Labiausia norėčiau, kad pats atsišauktų. Ona Jančarienė, Jurbarko paštas, Nemuno Kranto gat. No. 2, Raseinių aps., Lithuania.

ANT RANDOS. ANT RANDOS gana puikus raimas del vedusių (be vaikų), ar del dviejų pavienių, ar vienam. Kas norite turēt smagų kambarį, tai tuojaus atsišaukite. Am. Lietuvio Adm., 15 Millbury St., Worcester, Mass. (25—26) PAJIESKAU draugo Juozapo Kazlausko, kurį teko pažint atkeliaujant laivu į Ameriką rugp. 12, 1922. Gyvena kur New Yorke. Jei kas žino meldžiu pranešt. Frank Pikėiūnas, 2210 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

NEW YORK HAMBURG UNITED AMERICAN LINES JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE. Trumpiausias kelias į Visas Dalis Lietuvos! Laivai išplaukia kas savaitę nuo Pier 86, North River, prie 46 St., per pietus. Kąjutos su 2, 4, ir 6 lovomis ant visų laivų. Dideli valgomie kambariai, salionai, ir pasivaikėtojimui dėniai del trečios klases pasazierių. Laivai: Mount Clay, Hansa, Bayern, Mount Carroll, ir Thuringia, turi speciales kajútas taigpi. Naujų trijų šriubų laivai: Resolute, Reliance ir Albert Ballian, veža 1, 2, ir 3 klasos pasazierius. UNITED AMERICAN LINES, Julius Rottenberg, Inc., 260 Hanover Street, Boston, Mass. Ar vietiniai agentai.

CUNARD. Ar turi giminių atvažiuojančių Amerikon? Suvientyt Valstijų Konsulas Kaune dabar priima aplikacijas del pasporto visų kitų metų kvotos CUNARD patarnavimas yra greičiausias pasaulyje. Pasazieriai su Cunard bilietais neturi laukt ilgai del to, kad Cunard laivas apleidžia Europą kas keletą dienų. Cunard Lijnija turi padarius sutartį Lietuvoje del pagelbėjimo pasazieriams per jų pačių darbininkus. Sutaupo jiems laiką ir išlaidas del to, kad priveda pasazierius prie pat laivo, šis patarnavimas veltui. Del tolesnių informacijų kreipkitės pas bile laivų agentą, arba: CUNARD LINE, 126 State St., BOSTON, Mass.